

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PODPORA MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ
V SOUVISLOSTI S MOŽNOSTÍ ČERPÁNÍ
FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ Z EVROPSKÉHO
FONDU REGIONÁLNÍHO ROZVOJE**

Autor práce: Eva Tanzerová
Studijní obor: Mezinárodní teritoriální studia
Forma studia: kombinovaná
Vedoucí práce: Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.

2008

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Ladislavu Skořepovi, Ph.D.
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

Úvod.....	5
1 STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU.....	6
1.1 Cíle strukturální politiky.....	7
1.2 Principy strukturální politiky EU.....	10
1.3 Strukturální fondy jako nástroj strukturální politiky.....	11
1.4 Programové dokumenty.....	15
1.4.1 Národní rozvojový plán.....	16
1.4.2 Rámec podpory společenství.....	17
1.4.3 Operační programy.....	17
1.4.4 Jednotný programový dokument.....	19
1.5 Operační programy podporované ERDF v období 2007 - 2013.....	21
1.5.1 OP Doprava.....	21
1.5.2 OP Podnikání a inovace.....	22
1.5.3 OP Lidské zdroje a zaměstnanost.....	22
1.5.4 OP Výzkum a vývoj pro inovace.....	23
1.5.5 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost.....	23
1.5.6 OP Životní prostředí.....	24
2 MPS A JEJICH HLAVNÍ NÁSTROJ PODPORY.....	25
2.1 Kritéria začlenění do kategorie MSP.....	26
2.2 Operační program Podnikání a inovace a jeho aplikace v praxi.....	28
3 PROBLEMATIKA TVORBY PROJEKTŮ.....	45
3.1 Podnikatelský záměr firmy Jitřná s. r. o.	49
4 ZÁVĚR.....	59
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
SEZNAM ZKRATEK.....	65
SEZNAM ZÁKLADNÍCH POJMŮ.....	67
SEZNAM TABULEK.....	69
SEZNAM PŘÍLOH.....	70
PŘÍLOHY.....	71
ABSTRAKT.....	72
ABSTRACT.....	73

ÚVOD

Česká republika jako členský stát Evropské unie se stala již před jejím vstupem příjemcem podpory z Evropských fondů. Přijímání finančních prostředků je poměrně složitým aktem, který vyžaduje řádné postupy v souladu s legislativou Společenství, vyžaduje odborné znalosti a způsobilosti všech orgánů a jejich pracovníků dotčených tímto procesem. Prostředky na realizaci programů ze strukturálních fondů jsou považovány za veřejné prostředky, na jejichž poskytování se vztahují příslušná pravidla EU týkající se veřejné podpory a národní předpisy. Skutečné možnosti podpory nejsou široké veřejnosti ještě stále zcela známy, někdy jsou i zbytečně přeceňovány. Finance z EU nejsou v žádném případě určeny k záchraně neefektivních, krachujících společností bez koncepčního plánu a vedení. Je zapotřebí si uvědomit, že získání prostředků ze Strukturálních fondů je časově a administrativně náročná záležitost a ani získáním prostředků nemá podnik vyhráno, protože při nesplnění, všech daných podmínek hrozí nebezpečí požadování vyplacených prostředků zpět.

Vždy bychom si měli uvědomit, že se jedná pouze o doplněk při podpoře podnikání, rozvoji infrastruktury, cestovního ruchu v regionu nebo ochrany přírody. Vše ostatní již je zcela v našich rukou, jak celou problematiku uchopíme, jak budeme ochotni investovat čas a finance do vzdělávání a tím pádem pochopení celého procesu tvorby operačních programů, projektů a následného získávání prostředků, které by měly zlepšit nejen konkrétní podnikatelské prostředí, následně území, ale úroveň celé země.

Ve své práci bych se ráda nejprve zmínila o strukturální politice, jejíž cíle a principy považuji za důležité k pochopení dalších souvislostí s procesem vytváření a financování projektů.

Dále se zmíním o strukturálních fondech jako nástrojích realizace strukturální politiky. Hlavními nástroji podpory rozvoje MSP jsou cenově zvýhodněné záruky za bankovní úvěry, úvěry se sníženou úrokovou sazbou a podřízené úvěry, dotace a kapitálové vstupy. Celostátní programy jsou financovány s využitím strukturálních fondů a státního rozpočtu. Programy realizované regiony jsou financovány z prostředků strukturálních fondů a krajů. V případě záruk, úvěrů a rizikového

kapitálu jsou vytvářeny fondy s účastí veřejných prostředků v souladu s legislativou EU.

V souvislosti s charakteristikou operačního programu považují za nutné se zmínit o jednotlivých programových dokumentech, které stanovují podmínky, principy a oblasti podpory.

Hlavním cílem práce a také její nejobsáhlejší částí je analýza možností podpor pro malé a střední podniky v rámci Operačního programu podnikání a inovace (OPPI), který považují za stěžejní. Tyto možnosti aplikují na typových projektech vybraných firem spadajících do kategorie MSP. Definují subjekty, priority a programy OPPI stejně jako charakteristiku malých a středních podniků (MSP), ale také všeobecné podmínky čerpání finančních prostředků z tohoto programu. V neposlední řadě zpracovávám problematiku projektového managementu, který aplikuji na konkrétním zpracovaném podnikatelském záměru pro daný program..

Závěr práce představuje teoretické a praktické zhodnocení účelnosti a efektivnosti programů pro MSP, zhodnocení administrativní náročnosti podávaných projektů se zřetelem na nejčastější chyby, kterých je možné se v projektovém managementu dopustit.

1 STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU

V každé zemi na světě jsou regiony s vysokou životní úrovní a vedle nich regiony s podprůměrnou ekonomickou výkonností, s vysokou mírou nezaměstnanosti, s klesající ekonomickou úrovní ve srovnání s ostatními regiony, vysokou mírou emigrace, neodpovídající infrastrukturou. Výjimkou nejsou ani regiony ekonomicky výkonné s důsledky dopadajícími na stav životního prostředí. Ve své podstatě je tedy regionální politika soubor cílů a opatření vedoucích ke snižování těchto rozdílů v sociálně ekonomické úrovni jednotlivých regionů. Je zaměřená na podporu rozvojových aktivit v jednotlivých regionech a na předcházení nebo zmírnění negativních důsledků územně nerovnoměrného rozvoje, kterými jsou přírodní podmínky, demografická situace, ekonomická struktura, nízká mobilita

pracovních sil, rigidita nákladů a cen, ale i psychologické faktory nebo politická rozhodnutí.¹

1. 1 Cíle strukturální politiky

Pro období 2007 -2013 jsou stanoveny strukturální politikou tyto 3 následující cíle:

Cíl Konvergence je určen k podpoře hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS II s hrubým domácím produktem na obyvatele nižším než 75 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Dále jsou k čerpání z tohoto cíle způsobilé státy, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Tento cíl je financovaný z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF), Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudržnosti (FS). V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hl. m. Prahy.²

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost představuje podporu regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence. Tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a v České republice pod něj spadá Hl. m. Praha.

Cíl Evropská územní spolupráce podporuje přeshraniční spolupráci regionů na úrovni NUTS III nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Tento cíl je financovaný z ERDF a v České republice pod něj spadají všechny regiony.

¹ BEJÓ, Z.. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Hospodářská komora, březen 2007, Praha: příloha časopisu Komora, s. 2

² MMR ČR. Odbor evropských fondů. *Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013*. Praha 2007, s. 3

Tab. 1: Alokace finančních prostředků pro Českou republiku na období 2007 – 2013 podle Cílů

Mil. EUR, běžné ceny		2007 - 2013
Konvergence		25 883 511 035
	Regionální konvergence	17 883 511 035
	Fond soudržnosti	8 819 022 439
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		419 093 449
Evropská územní spolupráce		389 051 107
Celkem		26 691 655 591

Zdroj: Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP

Každý členský stát EU má za sebou samostatný vývoj územně správního členění respektujícího přirozené potřeby státní správy a obyvatel. Z toho důvodu existuje v Evropské unii 27 různých systémů správního členění, což omezuje možnosti vzájemného statistického a ekonomického srovnávání regionů pro účely politiky HSS. Pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech byla proto v roce 1988 zavedena jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS). Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány **tři hlavní úrovně regionálního členění území:**

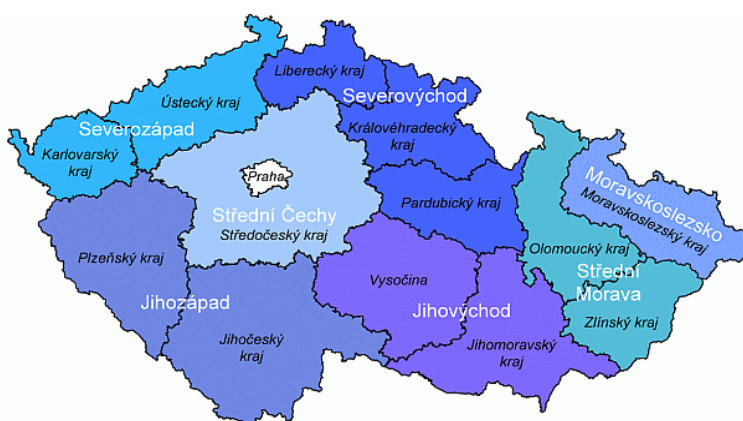
Tab. 2: Úrovně regionálního členění území

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: www.mmr.cz

Česká republika byla historicky tradičně dělena na kraje odpovídající úrovni NUTS III, avšak kvůli vstupu do Evropské unie musela zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II: regiony soudržnosti. Právě na úroveň NUTS II je totiž směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Kromě tří úrovní NUTS ještě existují dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění, které však již nejsou určující pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky (LAU).

Obr. 1: Mapa členění území ČR

Zdroj: www.mmr.cz/regionalni-politika

Tab. 3: Členění území České republiky

Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76 + 15 pražských obvodů

Zdroj: www.mmr.cz/regionalni-politika

1. 2 Principy strukturální politiky EU

Proces čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU vychází z šesti základních principů.

1. **princip koncentrace (zásada koncentrace úsilí)** – tento princip ukládá podmínku, aby byly finanční prostředky alokovány co nejúčelněji a nejefektivněji k realizaci předem stanovených cílů a netříštily se na řadu drobných nevýznamných projektů. Je zapotřebí vyčlenit regiony s největšími problémy a těm poskytnout co nejvíce prostředků na projekty, které přinesou maximální užitek.
2. **princip partnerství** – na konkrétním rozdělení prostředků by se měly podílet i příjemci dotace, jako jsou města, obce, regiony, ale i soukromé subjekty, které o finanční podporu žádají. Tento princip zahrnuje úzkou spolupráci mezi odpovídajícími orgány na národní, místní i regionální úrovni a Evropskou komisí.
3. **princip doplňkovosti** – prostředky z rozpočtu Evropské unie nenahrazují veřejné výdaje daného státu, ale pouze je doplňují. Subjekt, který bude mít z daného realizovaného projektu prospěch se musí na tomto projektu finančně podílet současně s rozpočtem EU.
4. **princip programování** - podpora je vázaná na projekt, který není pouze jednosměrně orientován. Přednost je dána projektu, který vizí do budoucna s sebou může přinést zainteresovanost různých subjektů, má pevný časový průběh, ohraničené spektrum podpor, pevně vyčleněný objem prostředků.
5. **princip monitorování a vyhodnocování** – v tomto principu jde o průběžné monitorování a vyhodnocování prováděných opatření a efektivnosti vynaložených prostředků. Před fází schválení projektu musí dojít k hodnocení slabých a silných stránek projektu, v průběhu realizace projektu dochází k monitorování a nakonec k zhodnocení skutečných přínosů projektu.
6. **princip subsidiarity** – rozhodování o způsobilosti projektu by mělo probíhat na regionální úrovni, ale hlavní odpovědnost je na členském

státě. Stručně řečeno, rozhodovat na té úrovni, která je nejefektivnější.

1.3 Strukturální fondy jako nástroj strukturální politiky

Jako členský stát Evropské unie se v současné době nacházíme na počátku programovacího období 2007 – 2013. Jedním z nejvýznamnějších nástrojů regionální a strukturální politiky EU jsou bezesporu strukturální fondy. Ty naplňují cíle stanovené regionální a strukturální politikou. V tomto programovacím období má Česká republika k dispozici téměř 750 miliard korun, které by měly sloužit k vyrovnání regionálních rozdílů, k podpoře zaměstnanosti a k celkové podpoře hospodářské soudržnosti. Hlavním zaměřením pomoci ze strukturálních fondů je vyvážený rozvoj regionů, který by měl přinést zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých oblastí. V tvorbě projektů inovovat přístup k ICT (inteligentní komunikační technologie) jakožto zajištění zvýšení počítačové gramotnosti s důrazem na inovativní přístup k řešení problémů. Dalším cílem je trvale udržitelný rozvoj, který s sebou nese přínosy projektů v oblasti dopadů na životní prostředí. V oblasti komunikace se znevýhodněnými skupinami obyvatelstva je důraz kladen na rovné příležitosti. Ty by měly být dosažitelné nejen pro etnické menšiny, sociálně a zdravotně slabé občany, nebo ženy v jejich rovném postavení s muži na pracovištích, ale všeobecně rovné v postavení uživatelů projektu.

Programy pro podnikatele financované strukturálními fondy jsou zaměřené na:

- vstupy do podnikání
- investiční projekty ke zvyšování konkurenceschopnosti
- podporu vstupu na zahraniční trhy
- podporu rozvoje lidských zdrojů
- podporu úspory energií
- využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie

V současném období jsou v rámci podpory využívány tyto Strukturální fondy:

1. Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

2. Evropský sociální fond

Doplňkové fondy:

3. Fond soudržnosti

4. Evropský rybářský fond

5. Evropský fond solidarity

6. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Fond soudržnosti

Tento fond, nazýván také jako Kohezní fond, byl založen v roce 1993. Stojí vedle strukturálních fondů, a proto jej chápeme jako doplňkový fond. Je to významný nástroj strukturální politiky EU. KF financuje z 80% projekty, jejichž celkový finanční objem tvoří minimálně 10 mil. EUR. Programy jsou schvalovány jednotlivě, nejsou vytvořeny žádné programové dokumenty jako v případě strukturálních fondů. Možnost čerpat prostředky z tohoto fondu mají státy, jejichž HDP je nižší než 90% průměru EU. KF pomáhá v úsilí splnění maastrichtských kritérií pro vstup do Hospodářské a měnové unie. Přispívá k financování projektů v oblasti životního prostředí a celoevropských dopravních sítí. Za implementaci tohoto fondu odpovídá MMR. To také koordinuje dva zprostředkující subjekty: MŽP a MD. Tyto orgány jsou zodpovědné za celkovou realizaci projektů ve svých sektorech. Nejnižší úroveň implementační struktury tvoří realizační orgány, které předkládají projekty. V sektoru dopravy se jedná o Ředitelství dálnic a silnic, Správu železničních a dopravních cest, v sektoru životního prostředí např. o Státní fond životního prostředí.³

Evropský sociální fond

Založen byl v roce 1960 a je hlavním nástrojem evropské sociální politiky a politiky zaměstnanosti. Svou pomoc soustřeďuje k nezaměstnané mládeži, sociálně

³ MMR ČR. Odbor rámce podpory společenství. *Fondy EU: Glosář základních pojmů*. Praha, 2005 s. 1

znevýhodněným skupinám, dlouhodobě nezaměstnaným, ženám. Prostředky z tohoto fondu jsou tedy vynakládány na projekty podpory růstu zaměstnanosti, zvyšování kvalifikace, investice do celoživotního vzdělávání, školení. Programy podpory zapojování mladých lidí a dlouhodobě nezaměstnaných do pracovního procesu.

Evropský fond regionálního rozvoje

ERDF byl založen v roce 1975 a dodnes je díky alokovanému objemu prostředků i největším fondem strukturální politiky. Z tohoto fondu jsou financovány projekty v regionech spadajících pod Cíl 1 a Cíl 2 a jedná se hlavně o investice do infrastruktury, vzdělávání, rozvoje malého a středního podnikání, výzkumu a ochrany životního prostředí, tvorby nových pracovních příležitostí. Přispívá k financování produktivních investic přispívajících k tvorbě a ochraně udržitelných pracovních míst, zejména prostřednictvím přímé podpory investic zvláště do MSP.

ERDF by měl reagovat na problémy dostupnosti a odlehlosti od velkých trhů a na zvláštní obtíže některých ostrovů, hornatých oblastí, pohraničních regionů a řídky osídlených oblastí.

Příspěvek z ERDF nelze poskytnout na následující případy:

- úroky z úvěrů
- nákup pozemků za částku převyšující 10% celkových způsobilých výdajů na danou operaci
- vyřazování jaderných elektráren z provozu
- daň z přidané hodnoty s nárokem na odpočet

Víceleté programy, na které směřují finanční prostředky ze strukturálních fondů, zahrnují rozvojové strategie a jsou založeny na partnerství přidružených regionů. Rozvojové iniciativy, které strukturální fondy financují, vycházejí z konkrétních potřeb určených daným regionům. Členské státy specifikují potřebné oblasti a části, které potřebují podporu k dalšímu rozvoji, projekty však musí respektovat environmentální a rovné příležitosti. Implementace je založena na

decentralizaci, která představuje skutečnost, že hlavní odpovědnost mají národní a regionální orgány státu.⁴

Pozornost v souvislosti s ERDF věnována zejména provázanosti se Sedmým rámcovým programem pro výzkum.

Na zasedání Evropské rady v Santa Maria de Feira ve dne 19. a 20. 6. 2000 byla přijata Evropská charta pro malé a střední podniky a z toho vyplývá, aby byla zohledněna opatření podporovaná ERDF ve prospěch MSP.

Státy a regiony si samy odpovídají za správu výdajů a proto musejí dospět do stádia přesvědčení, že je nejlepší varianta, kdy si samy spravují prostředky získané z Evropské unie a vezmou tím budoucnost do svých rukou. Evropská komise zde funguje jako ověřovací a kontrolní orgán.

Schopnost dostat podmínkám pro čerpání prostředků z fondů EU bude záviset na připravenosti jak orgánů centrální úrovně, tak rozhodujících aktérů regionálního rozvoje, neboť odpovědnost za čerpání prostředků je rozložena mezi EU, členské státy a samotné regiony. Nejdůležitější bude osvojit si programový přístup, zabezpečení finančního managementu, zabezpečení spolehlivých monitorovacích a kontrolních systémů a vyhodnocovacích procedur.⁵

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Na podporu rozvoje venkova jako součásti společné zemědělské politiky byl vytvořen tento finanční nástroj. Nahradil činnost EAGGF. Finanční prostředky tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví, k podpoře environmentálních projektů, nově vznikajících podniků na venkově. Orientován je významně také na nepotravinářské využití zemědělské produkce a na politiku rozvoje venkova.⁶

⁴ VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0828-0. s. 26

⁵ IREAS, INSTITUT PRO STRUKTURÁLNÍ POLITIKU. *Budoucnost strukturální politiky Evropské unie*. Praha, 2004. ISBN 80-86684-20-2. s. 38

⁶ MMR ČR. Odbor evropských fondů. *Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013*. Praha 2007, s. 3

Evropský rybářský fond

V novém programovacím období nahradil tento fond původní Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG). Jeho cílem je zajištění trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury. Podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a zároveň k ochraně a zlepšování životního prostředí.

Evropský fond solidarity

Tento fond byl založen v období po povodních v srpnu 2002, které zničily značnou část území střední Evropy. Pomoc je určena členským i přistupujícím státům. Úkolem je poskytnutí rychlé a flexibilní pomoci, ale také prevence opatření proti těmto přírodním katastrofám.⁷

1.4 Programové dokumenty

Přístup k finančním prostředkům ze strukturálních fondů je založen na principu programování. Na začátku je příprava kvalitních projektů, na které bude určena pomoc. Dále je tvorba programových dokumentů, které stanoví, na jaké typy projektů mohou být prostředky uvolněny. Třetím krokem je schopnost administrace pomoci na programové úrovni. To se týká především ministerstev a krajů. Posledním krokem či předpokladem je schopnost spolufinancování. V této souvislosti je nutné se zmínit o programových dokumentech. Jedná se o Jednotný programový dokument (Single Programming Document), Operační programy a Komunitární rámec podpory (CSF). Ten popisuje sociální a ekonomickou situaci státu nebo regionů čerpajících prostředky ze strukturálních fondů, vymezuje priority a cíle, kterých by mělo být dosaženo v průběhu programového období, obsahuje základní ustanovení, kterými se řídí finanční řízení, monitoring, vyhodnocovací a kontrolní systémy.⁸

⁷ MMR ČR. Odbor evropských fondů. *Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013*. Praha 2007, s. 6

⁸ VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0828-0. s. 30

V tříступňovém fázovacím procesu pro oblast území spadající pod Cíl 1 jsou vypracovány následující programové dokumenty:

Vícestupňový systém:

- Národní rozvojový plán
- Rámec podpory společenství
- Operační programy

Jednoduchý systém:

- Jednotný programový dokument

Postup zpracovávání programových dokumentů v České republice:

1. krok – nejprve je zpracován Regionální rozvojový plán (Národní rozvojový plán, NRP 2007 – 2013)
2. krok – Evropská komise na základě NRP charakterizuje spolupráci s členským státem formou dokumentu Rámec podpory Společenství. Tento dokument má charakter smlouvy mezi EU a státem, který bude přijímat podporu. Předmětem je výše a zaměření podpory ze strukturálních fondů, vymezena je i celková strategie, vztah strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.
3. krok – členský stát na základě odsouhlaseného RPS předkládá jednotlivé operační programy, které jsou regionální i sektorové.

Pro celkovou výši podpory Společenství v rámci Cíle 1 nižší než 1 mld. Euro a zpravidla v rámci Cílů 2 a 3 předkládá členský stát formu tzv. Jednotného programového dokumentu. Ten v sobě zahrnuje všechny 3 kroky a Evropská komise k JPD přijme tzv. závazné rozhodnutí.

1.4.1 Národní rozvojový plán

Rolí, kterou plní tento programový dokument, je prezentace strategie, která bude zvolena k dosažení stanovených cílů. Detailní cíle jsou poté stanoveny v konkrétních operačních programech. Obsah a struktura dokumentu vychází z legislativy EU, z Nařízení Rady. Představuje základní strategický dokument pro získání podpory ze strukturálních fondů. Je připravován členským státem a založený na příslušných přednostech daného státu. Je podkladem pro vyjednávání o finanční

pomoci s Evropskou komisí. NRP obsahuje strategii pro dosažení cílů (priority a opatření), sumární popis současné situace na daném území, předběžné hodnocení, návrh financování, předběžné ověření adicionality, partnerství, prováděcí ustanovení. Definuje cíle, jichž má být dosaženo, zdůvodňuje potřebu podpory.

1.4.2 Rámec podpory společenství

Tento dokument byl schválen Evropskou komisí po dohodě s příslušným státem na základě předloženého rozvojového plánu.⁹ Koordinuje veškeré pomoci z Evropské unie a je členěný podle priorit. Realizuje se prostřednictvím operačních programů. Řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj. To nese také odpovědnost za účinnost a správnost řízení. RPS obsahuje stanovení strategií a priorit, povahu a dobu trvání operačních programů, finanční plán, předběžné ověření adicionality, informace o transparentnosti finančních toků. Výkonem funkce řídicího orgánu byl pověřen odbor integrace a strukturálních fondů MMR. Ten vytváří a spravuje informační systémy pro monitorování pomoci ze strukturálních fondů, vypracovává obecné postupy pro systém administrace projektů, vypracovává výroční zprávy o provádění pomoci.

1.4.3 Operační programy

Operační program představuje dokument, který je určen pro realizaci Rámce podpory společenství. Národní rozvojový plán má své specifické cíle, které by měly být dosaženy právě tímto dokumentem schváleným Evropskou komisí. Součástí operačních programů je souhrn priorit, které jsou financovány z jednoho nebo i více strukturálních fondů, z jednoho nebo více stávajících finančních nástrojů a z Evropské investiční banky. Operační programy obsahují stejně jako RPS sumarizace cílů a opatření nastávajícího stavu, popis opatření pro provádění priorit, víceletý finanční plán, řídicí orgány, monitorovací a hodnotící mechanismy.

Operační program doplňuje tzv. programový dodatek, který slouží k implementaci programových dokumentů, a který obsahuje detailní prvky na úrovni

⁹ VILAMOŮVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0828-0. s. 33

opatření. Při vytváření operačních programů je důležitá jejich provázanost, ale zároveň i znemožnění duplicity.

Operační programy mohou být zpracovány pro jednotlivé NUTS II, které jsou zařazeny do Cíle 1, ale může být zpracován také jeden souhrnný Operační program. OP jsou vždy posuzovány na základě jejich vztahu ke Komunitárnímu rámci podpor.

Vyhodnocování realizace programu je samozřejmě věnována velká pozornost. Kromě každoročního průběžného hodnocení jsou prováděna také dvě mimořádná, vždy uprostřed a na konci programového období. Vyhodnocení v polovině programového období organizuje řídicí orgán, provádí jej ale nezávislý hodnotitel. Obsahuje vyhodnocení výsledků počátku podpor, alokaci finančních prostředků, fungování monitoringu a realizaci. Za vyhodnocení na konci programového období je zodpovědná EK. Pro ni zpracovává závěrečné hodnocení nezávislý hodnotitel, který svou pozornost zaměřuje především na užití zdrojů a efektivnost podpory.

Financování programů neprobíhá přímo mezi EK a příjemcem podpory, ale mezi příjemcem a platební agenturou, kterou zřizuje členský stát. V případě, že je program přijat, provede EK první platbu na účet platební agentury do výše 7% celkové částky. Tato platba umožňuje celkové zahájení programu. Může se stát, že po dobu až 18 měsíců není uskutečněna žádná platba z těchto prostředků a poté musí být celá platba vrácena. Další platby se realizují formou úhrad výdajů třikrát ročně. Za legálnost a správnost plateb zodpovídá platební agentura a zároveň zajišťuje, aby se finanční prostředky dostaly k příjemci podpory co nejdříve. Ty umožňují kdykoliv ověřit správnost výdajů a v případě zjištěných nedostatků přijetí odpovídajících opatření. Veškeré dokumenty vztahující se k čerpání prostředků se archivují po dobu tří let od poslední provedené platby. Hlavní odpovědnost za správnost použitých prostředků leží přímo na konkrétním členském státě. EK musí být přímo informován o všech zjištěných nesrovnalostech a opatřeních, která byla přijata. EK může část prostředků odebrat v případě, že stát neplní své povinnosti.¹⁰

¹⁰ VILAMOVIČ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0828-0. s. 55-58

Tab. 4: Porovnání operačních programů v programovacích obdobích:

2004 - 2006	2007 - 2013
OP Infrastruktura	OP Doprava
OP Průmysl a podnikání	OP Podnikání a inovace
OP Rozvoj lidských zdrojů	OP Lidské zdroje a zaměstnanost
OP Rozvoj venkova a multif.zeměd'.	OP Životní prostředí
	OP Výzkum a vývoj pro inovace
	OP Vzdělání pro konkurenceschopnost
Společný regionální OP	Integrovaný OP
	7 regionálních OP
	OP Technická pomoc
2 jednotliv. program. dokumenty pro Prahu	Praha - Konkurenceschopnost
	Praha - Adaptibilita
Unijní iniciativy Interreg a Equal	Programy přeshraniční spolupráce
Kohezní fond	Programy nadnárodní a meziregion. spolupráce

Zdroj: Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP

Tab. 5: Srovnání objemu finančních prostředků v obdobích:

2004 - 2006	2007 - 2013
25,4 mld. Kč	111,1 mld. Kč

Zdroj: Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP

1.4.4 Jednotný programový dokument

JPD charakterizuje aspekty jak CSF tak OP a většinou obsahuje podpory spolufinancované strukturálními fondy, které nedosahují výše 1 bilionu euro u Cíle 1, podporu v regionech z Cíle 2 nebo národní podporu v rámci Cíle 3.¹¹

Programové dokumenty zpracovávají národní a regionální orgány a jsou poté předkládány EK ke schválení. Priority programů jsou určovány ve spolupráci s Komisí, výběr opatření a jednotlivých projektů je výlučně v kompetenci členských států. Národní komise, která musí postupovat v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek uskutečňuje prostřednictvím projektů realizaci programových dokumentů.

Česká republika vstoupila 1. května 2004 již do rozběhlého programovacího období, kdy málokdo měl zkušenosti a odborné znalosti na takové úrovni, aby mohly být jednotlivé druhy podpor účelně a efektivně využívány. Pro předkladatele projektů nebyl dostatek informačních center, texty příruček pro žadatele se často měnily, celkově docházelo k nejednotnosti implementačních struktur. Operační programy díky neinformovanosti neřešily konkrétní potřeby žadatelů, ti měli malé nebo žádné zkušenosti s přípravou projektů. Nutné zmínit také administrativní náročnost realizace projektů, problémy se zajištěním financování pro zahájení realizace projektů některých programů a zároveň zpoždění při vyplácení finančních prostředků ze strany implementačních struktur. Nyní, v roce 2008 jsme na počátku pro nás 2. programovacího období, kdy bychom se měli poučit z chyb z let minulých a využít relativně dostatek času na důkladnou přípravu na efektivní využití dotačních titulů. Národním strategickým referenčním rámcem byly podchyceny nedostatky minulého programovacího období a z výsledků hodnocení byla přijata tato opatření:

- zajištění dostatečné absorpční kapacity pro čerpání fondů EU prostřednictvím realizace kvalitních projektů
- zjednodušení administrativních úkonů spojených s žádostí o podporu
- zajištění jednoduché a přehledné implementační struktury
- příprava dostatečné administrativní kapacity

¹¹ VILAMOŤ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0828-0. s. 55-58

- zajištění odborné způsobilosti a kvalifikovanosti pracovníků¹²

1.5 Operační programy podporované ERDF

v období 2007 – 2013

Za řízení jakéhokoliv programu spolufinancovaného ze strukturálních fondů je vždy zodpovědný členský stát, který musí vytvořit pro každý program řídicí orgán. Ten v první řadě přijímá programový dodatek, který specifikuje rozdělení dostupných prostředků mezi jednotlivá opatření a konečné příjemce a zároveň řídí výběr projektů. Tento orgán je také kontaktním místem pro subjekty, které žádají o podpory ze strukturálních fondů. Řídicí orgán je dále zodpovědný za organizaci sběru statistických a finančních dat, která se vztahují k realizaci podpor. Informuje potencionální příjemce podpor. Připravuje každoročně programové implementační zprávy a předkládá je EK. Ta poté zkoumá hlavní výstupy daného roku, pokroky v dosahování stanovených cílů. Může také na základě zjištěných dat požádat o provedení změn v programech. K těmto změnám může dojít také v případě, kdy se ukáže, že v průběhu programového období jsou některá opatření špatně zacílena, finanční částky nejsou dobře rozděleny, nebo že některé skupiny příjemců byly celkově opomenuty. Až skutečnost změny ukáže, o jak velký zásah do programu se jedná a podle toho je také za zásah odpovědný buď řídicí orgán nebo EK, která jedná v souladu s členským státem. Celkovou výši podpory ze strukturálních fondů ale jakákoliv změna programového dokumentu neovlivní.

1.5.1 OP Doprava

Řídicím orgánem tohoto programu je Ministerstvo dopravy. OPD je se svým 22% podílem (5 774mld.EUR) na všech prostředcích určených pro ČR z fondů EU pro období 2007 – 2013 největším operačním programem. V rámci tohoto OP jsou realizovány dopravní aspekty hlavních strategických cílů NSR.

Hlavními cíli OPD jsou:

¹² BEJÓ, Z.. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Praha: Hospodářská komora, březen 2007, příloha časopisu Komora.cz, s. 7

- výstavba a modernizace regionálních sítí drážní dopravy
- výstavba a modernizace sítě TEN-T a sítí navazujících
- výstavba a rozvoj dálniční sítě a sítě silnic I. třídy mimo TEN-T
- zlepšování kvality dopravy a ochrany životního prostředí z hlediska problematiky dopravy
- výstavba a modernizace důležitých dopravních spojení na území hl. m. Prahy

O podporu z tohoto OP mohou žádat vlastníci a správci dotčené infrastruktury, vlastníci drážních vozidel, provozovatelé drážní dopravy, vlastníci překládacích mechanismů u multimodální dopravy. OPD je financován z ERDF a FS.¹³

1.5.2 OP Podnikání a inovace

Výkonem funkce Řídícího orgánu je pověřeno Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). Program navazuje na OP Průmysl a podnikání z 1. programovacího období. Celkem obsahuje 15 programů určených přímé podpoře podniků, zlepšení podnikatelského prostředí, infrastruktury.

1.5.3 OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Cílovou skupinou tohoto programu jsou všechna území ČR kromě hl. m. Prahy a zaměřením je zvýšení zaměstnanosti a hospodářského růstu prostřednictvím rozvoje flexibilního a efektivního trhu práce. Zajištění kvalifikované a konkurenceschopné pracovní síly a integrace sociálně vyloučených skupin obyvatelstva. Řídícím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí.¹⁴

OP LZZ obsahuje 2 základní priority:

1. **Adaptabilita** – příjemci podpory jsou podnikatelské subjekty bez omezení velikosti, cílovou skupinou jsou zaměstnavatelé a jejich zaměstnanci. Hlavními cíli této priority je zvýšení adaptability zaměstnanců ohrožených

¹³ BEJÓ, Z.. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Praha: Hospodářská komora, březen 2007, příloha časopisu Komora.cz, s. 9

¹⁴ BEJÓ, Z.. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Praha: Hospodářská komora, březen 2007, příloha časopisu Komora.cz, s. 3

nezaměstnaností a zaměstnavatelů restrukturalizovaných podniků, zvýšení úrovně odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů.

- 2. Aktivní politiky trhu práce** – příjemci jsou také podnikatelské subjekty bez omezení velikosti, cílovou skupinou jsou uchazeči o zaměstnání. Konkrétní podoba podpory může být ve formě zprostředkování zaměstnání, poradenské činnosti, vytváření nových a vyčleněných pracovních míst formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů, podpory veřejně prospěšných prací atd.¹⁵

1.5.4 OP Výzkum a vývoj pro inovace

Řídícím orgánem tohoto programu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Program je zaměřen na zvýšení přílivu investic do výzkumu a vývoje a příjemcem podpory jsou vysoké školy, výzkumné instituce. Není sice určen konkrétně pro MSP, ty by jej ale měly sledovat a přiřadit se k němu jako partneři pro zajištění spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem, pro provázanost teoretické oblasti s praktickou.

1.5.5 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

OPVK je zpracován na celostátní úrovni, tzn. pro NUTS I. Cílem tohoto programu je posílení celoživotního vzdělávání, rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech formách. Řídícím orgánem je opět MŠMT. Základním dokumentem pro tvorbu tohoto programu byl NSRR ČR 2007 – 2013, který určuje prioritní osy a specifické cíle.

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání:

- zvyšování kvality ve vzdělávání
- rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

¹⁵ BEJÓ, Z.. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Praha: Hospodářská komora, březen 2007, příloha časopisu Komora.cz, s. 5

Prioritní osa 2 – Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj:

Oblastmi podpory jsou:

- vyšší odborné vzdělávání
- vysokoškolské vzdělávání
- lidské zdroje na výzkum a vývoj
- partnerství a sítě

Prioritní osa 3 – Další vzdělávání:

Oblastmi podpory jsou:

- individuální další vzdělávání
- podpora nabídky dalšího vzdělávání

Prioritní osa 4a – Systémový rámec celoživotního učení (Cíl Konvergence)

Prioritní osa 4b – Systémový rámec celoživotního učení (Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

Oblastmi podpory jsou:

- systémový rámec počátečního vzdělávání
- systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji
- systémový rámec dalšího vzdělávání

Prioritní osa 5a – Technická pomoc (Cíl Konvergence)

Prioritní osa 5b – Technická pomoc (Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

1.5.6 OP Životní prostředí

Ochrana a zlepšování stavu životního prostředí jsou hlavními cíli tohoto programu. V konkrétní podobě jde o ochranu vod a zlepšování její kvality, ochrany ovzduší a omezení emisí základních znečišťujících látek, podpora výroby energie z obnovitelných zdrojů, zkvalitnění nakládání s odpady, zlepšování stavu přírody a krajiny. Řídícím orgánem je Ministerstvo pro životní prostředí.

Program obsahuje 4 priority:

1. Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní
2. Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí
3. Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží
3. Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik

2 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY A JEJICH HLAVNÍ NÁSTROJ PODPORY

Období po 2. světové válce se v Evropě až do začátku 70. let 20. století vyznačovalo vznikem a růstem velkých podniků. Většina z nich byla multinacionální a pracovala s vysoce centralizovanými strukturami řízení tak, že jejich veškerá podniková činnost byla plánována z jednoho centra. Současně se snižoval počet menších a středních podniků. Všechny hospodářsko-politické argumenty v té době podporovaly rozvoj větších podniků a výrobních středisek, ekonomické teorie doporučovaly vytváření velkých výrobních jednotek v zájmu snížení nákladů. V 70. letech 20. století se podmínky změnily. Změnila se však také organizační struktura a ekonomická teorie podniků. Vyšlo najevo, že je nezbytné vytvářet podněty pro podporu inovací v hospodářství zakládáním nových podniků.¹⁶Výhody, které plynuly z velikosti podniku se začaly přehodnocovat a byla zároveň uznána důležitá role malých a středních podniků. MSP dnes představují, jakožto hospodářský faktor, nejrozsáhlejší oblast evropského hospodářství.

Malé a střední podniky jsou motorem evropského hospodářství. Jsou základním zdrojem pracovních příležitostí, vytvářejí podnikatelského ducha a inovace v EU, a jsou tedy rozhodující pro posílení konkurenceschopnosti a zaměstnanosti. Nová definice malých a středních podniků, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 2005, představuje významný krok směrem k lepšímu podnikatelskému prostředí pro malé

¹⁶ MATĚJKOVÁ, J. *Podpora podnikání s důrazem na malé a střední podniky*. Praha: Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85865-60-2, s. 39

a střední podniky a zaměřuje se na podporu podnikání, investic a růstu. Tato definice byla vypracována po širokých konzultacích s dotčenými osobami, které prokázaly, že naslouchání malým a středním podnikům je klíčem k úspěšnému provedení lisabonských cílů.¹⁷

MSP představují stabilizující prvek zejména z pohledu zaměstnanosti, kde trvale udržují podíl těsně na 60% celkové zaměstnanosti s mírnou tendencí k růstu.

Na první pohled by se mohlo zdát, že velké podniky jsou těmi pravými „tahouny“ národních ekonomik. V evropských dotacích mají nicméně svou velmi dobrou pozici právě malé a střední podniky, které tvoří 99% všech podniků. Za vše hovoří skutečnosti v získávání dotací, kdy je běžným standardem 40 procent uznatelných nákladů, zatímco malé a střední podniky mohou nárokovat 50 až 60 procent. Mnoho operačních programů je určeno právě MSP, získávání dotací pro ně nicméně nepředstavuje ani zdánlivě samá pozitiva. Obtížná byla až donedávna definice malého a středního podnikatele, tito se často setkávají na trhu s legislativními komplikacemi zejména při získávání kapitálu nebo úvěru v počátcích podnikání. Proto je podpora MSP jednou z priorit Evropské komise v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, v oblasti snižování nezaměstnanosti a v oblasti hospodářského růstu obecně. První společná definice MSP byla na základě doporučení přijata Komisí již v roce 1996. S ohledem na ekonomický vývoj vstoupila v platnost 1. ledna 2005 nová definice, která zohledňuje všechny opatření a programy ve vztahu k malým a středním podnikům. Pro členské státy není tato definice povinná, ale je doporučována zejména Evropskou investiční bankou a Evropským investičním fondem.

2.1 Kritéria začlenění do kategorie MSP

- roční obrat nižší nebo roven 50 milionům EUR
- roční bilanční suma nižší nebo rovna 43 milionům EUR
- méně než 250 zaměstnanců

¹⁷ *Uživatelská příručka a vzor prohlášení. Nová definice malých a středních podniků.* Praha, Úřad pro úřední tisky, 2006. ISBN 92-894-7917-5. s. 1

Za MSP se může počítat i podnikatel, který splňuje tato kritéria a je přitom propojen z více než 25% s následujícími institucemi¹⁸:

- veřejné investiční společnosti a další skupiny a jednotlivci ve vybraných oblastech investic rizikového kapitálu
- vysoké školy nebo nezisková výzkumná centra
- institucionální investoři včetně fondů regionálního rozvoje
- samostatné orgány místní samosprávy s ročním rozpočtem pod 10 milionů eur a méně než 5000 obyvateli.

Výše uvedené ekonomické údaje se vztahují k předchozímu účetnímu období. Počet zaměstnanců je startovacím kritériem k určení kategorie. Zaměstnance ve vztahu k definici MSP chápeme jako osobu s plným pracovním úvazkem, částečným pracovním úvazkem a sezónní pracovníky, vlastníky, kteří řídí společnost, společníky zapojené do běžné činnosti podniku, kteří využívají finančních výhod plynoucích z podniku.¹⁹

Podnikatelé, kteří vedou daňovou evidenci, předkládají údaje uvedené v přiznání k dani z příjmů podaném za účetní období předcházející období, v kterém podávají žádost o podporu.

Podnikatelé, kteří vedou účetnictví, předkládají údaje vedené v účetní závěrce sestavené a potvrzené podpisovým záznamem statutárního orgánu za poslední uzavřené účetní období.

Malý a střední podnikatel, který teprve zahajuje svou podnikatelskou činnost a není tím pádem schopen doložit hodnoty počtu zaměstnanců, stav aktiv ani obratu, může tyto hodnoty stanovit vlastním kvalifikovaným odhadem. Tento odhad bude platný pro celé jedno zdaňovací období.

Pokud podnikatel zjistí, že za poslední uzavřené zdaňovací období údaje o počtu zaměstnanců nebo finančním omezení klesly nebo stouply pod nebo nad hranici stanovenou pro začlenění podniků do kategorie MSP, nevyplývá z toho ztráta nebo nabytí začlenění do této kategorie. Toto omezení musí být naplněno ve dvou po sobě jdoucích účetních nebo zdaňovacích obdobích.

¹⁸ *PROFIT*, podnikatelský týdeník, 2007, č. 50, z 10. 12. 2007, s. 16

¹⁹ *Uživatelská příručka a vzor prohlášení, Nová definice malých a středních podniků*, Praha: Úřad pro úřední tisky, 2006. ISBN 92-894-7917-5. s. 15

Údaje o počtu zaměstnanců vyplývají z přehledu podávaného České správě sociálního zabezpečení. Obraty a příjmy představují výnosy bez DPH a dalších nepřímých daní. Výkaz zisku a ztráty je zdrojem informace k ověření údajů pro podniky vedoucí účetnictví. MSP vedoucí daňovou evidenci předkládají údaje o příjmech a výdajích v daňové evidenci.

2. 2 Operační program Podnikání a inovace a jeho aplikace v praxi

Hlavním programovým dokumentem realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v sektoru průmyslu a významným nástrojem realizace koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007 – 2013 je operační program Podnikání a inovace.

Hlavním cílem OPPI je zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit výkonnost sektoru průmyslu a služeb na úroveň předních průmyslových zemí.²⁰

Všeobecné cíle OPPI korespondují s následujícími priority, u kterých je vždy uveden příslušný program podpory. Na konci každé priority jsou uvedeny na názorných příkladech typy projektů, které lze v rámci daného programu realizovat.

Priorita 1 Vznik firem:

Podpora této priority je poskytována formou bezúročného úvěru nebo zvýhodněné záruky s finančním příspěvkem. Příjemcem podpory jsou drobní podnikatelé (do 10 zaměstnanců). Cílem této priority v oblasti *podpory začínajícím podnikatelům* je zlepšení přístupu k finančním zdrojům v počátcích podnikání, zvýšit zájem o podnikání, usnadnit novým subjektům vstup do podnikání.

V oblasti *využití nových finančních nástrojů* jsou příjemcem podpory podnikatelské subjekty bez omezení velikosti. Podpora je poskytována formou kapitálového vstupu Evropského investičního fondu (EIF) do jednotlivých fondů zaměřených na nově vznikající firmy a firmy ve fázi vývoje. Cílem je aktivně podpořit rozvoj spin-off firem realizujících výsledky výzkumu a vývoje, vytvořit

²⁰ RAŠKOVÁ Ing., P., FEFERLOVÁ Ing., D., CÍLEK Ing., T. *Možnosti financování podnikatelských projektů z Evropského fondu regionálního rozvoje*, listopad 2007, Č. Budějovice, s. 10

nabídku nástrojů financování projektů začínajících podnikatelů s minimálním vlastním kapitálem.²¹

Nástrojem pro realizaci této priority je program **START**. V praxi se může jednat o nákup prvotního vybavení kancelářských prostor, rekonstrukci budov, dokoupení strojů a vybavení, počáteční nákup strojů a vybavení.

Podmínkou je, aby žadatel fyzická osoba – podnikatel nebo společnost s ručením omezeným, v. o. s., k. s., nebo družstvo byl zaregistrován jako poplatník daně z příjmů na FÚ v roce podání žádosti o podporu nebo roce předchozím, a to buď poprvé nebo minimálně po 7 letech od ukončení předcházející registrace, případně začal podnikat mimo území ČR mimo území ČR v roce podání žádosti o podporu nebo v roce předchozím, a to buď poprvé nebo minimálně po 7 letech od ukončení předcházející podnikatelské činnosti.²²

Způsobilými výdaji jsou:

- pořízení a rekonstrukce hmotného majetku a pozemků
- pořízení zásob, vč. drobného hmotného majetku

Typový příkladem projektu do programu START může být:

Vznik nové provozovny na výrobu lahůdek a specialit

Charakteristika projektu: Žadatel o projekt je jednatelem firmy (s. r. o.) jejíž činností je výroba lahůdek a specialit, konkrétně salátů, chlebíčků, aspiků, pomazánek, baget atd. Celkově firma nabízí na 150 druhů těchto specialit. Své výrobky bude firma distribuovat do obchodů, hotelů, restaurací. Jde o nově vzniklou firmu, které by podpora z OPPI pomohla k rozjezdu podnikatelské činnosti.

²¹ BEJÓ, Z.. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Praha: Hospodářská komora, březen 2007, příloha časopisu Komora.cz, s. 4

²² RAŠKOVÁ Ing., P., FEFERLOVÁ Ing., D., CÍLEK Ing., T. *Možnosti financování podnikatelských projektů z Evropského fondu regionálního rozvoje*, listopad 2007, Č. Budějovice, s. 14

Odhad nákladů projektu, zdroje financování:

Bezúročný úvěr od ČMZRB	1 123 500 Kč
Vlastní zdroje	324 000 Kč
Zdroje celkem	1 447 500 Kč
Z toho:	
DHM	987 000 Kč
Zásoby	67 000 Kč
Ostatní výdaje	393 500 Kč

Priorita 2 Rozvoj firem:

Cílem je podpora realizace menších rozvojových projektů malých podnikatelů s krátkou historií, které řeší problém se získáním externího financování, podpora rozvoje podnikatelských projektů se zaměřením na nákup technologií. V oblasti podpory nových výrobních technologií, informačních a komunikačních technologií (ICT) a vybraných strategických služeb mohou být příjemcem kromě MSP také velké podniky. Cílem této podpory podpořit konkurenceschopnost MSP prostřednictvím využití jejich potenciálu v pořízování informačních systémů, rozvoj lidských zdrojů a tvorba kvalifikovaných pracovních míst v oblasti služeb, podpora růstu výkonu MSP a zlepšování tím jejich pozice na trhu.²³

Nástroji uskutečnění této priority jsou programy **PROGRES** a **ZÁRUKA**. Oba programy mohou podporovat rekonstrukci, nákup nebo výstavbu budov, doplnění strojů a zařízení, zvýšení zásob k pokrytí nových zakázek, k rozšíření sortimentu prodávaného zboží.

Forma podpory v případě programu Progres je podřízený úvěr a podřízený úvěr s finančním příspěvkem.

Způsobilými výdaji jsou:

- pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného majetku
- pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

²³ MPO. Odbor strukturálních fondů. *Průvodce podnikatele OPPI*. Praha: MPO, březen 2007. s. 18

- koupě podniku v konkurzu

V případě programu Záruka se podpora vyplácí ve formě zvýhodněné záruky a zvýhodněné záruky s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru.

Způsobilými výdaji jsou:

- pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného majetku
- pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- pořízení zásob, včetně drobného hmotného majetku
- pořízení drobného nehmotného majetku²⁴

Dalšími nástroji této priority v oblasti podpory nových výrobních technologií jsou programy **ROZVOJ, ICT V PODNICÍCH** a **ICT A STRATEGICKÉ SLUŽBY**. Typovými projekty těchto programů mohou být podnikatelské rozvojové projekty se zaměřením na nákup nových technologií, které zvýší efektivnost procesů, nákup know-how, zavádění a rozšiřování informačních systémů v podnicích, tvorba centra oprav high-tech výrobků a technologií.

Forma podpory v programu Rozvoj je dotace, která je účelově určená k úhradě způsobilých výdajů vzniklých v souvislosti s plněním předmětu projektu. Dotace je poskytována ve výši 1 - 20mil. Kč, maximálně však do výše míry způsobilých výdajů projektu stanovených regionální mapou intenzity podpory.

Způsobilými výdaji jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek – nákup strojů a zařízení včetně řídicích softwarů, které nebyly předmětem odpisu
- stavební náklady přímo související s realizací projektu
- dlouhodobý nehmotný majetek
- náklady na publicitu projektu

Typový příklad projektu v programu ROZVOJ:

Inovace technologie výroby betonu

²⁴ RAŠKOVÁ Ing., P., FEFERLOVÁ Ing., D., CÍLEK Ing., T. *Možnosti financování podnikatelských projektů z Evropského fondu regionálního rozvoje*, listopad 2007, Č. Budějovice, s. 13

Charakteristika projektu: Žadatel je jednatelem firmy (s. r. o.), která působí na trhu již od roku 1998. Má stálou síť dodavatelů i odběratelů, jisté postavení na trhu díky kvalitním technologiím a vysoce kvalifikovanému managementu. Předností je vlastnictví nejrůznějších certifikátů i známky systému jakosti ISO. Záměrem projektu je pořízení moderního technologického vybavení pro výrobu betonu. To umožní vyrábět efektivněji, především vzhledem k podstatnému zrychlení výroby a snížení její pracovní síly, které se projeví v poklesu výrobních nákladů. Projekt přispěje k naplnění základní strategie podniku, udržení dobré pozice na trhu díky stálé modernizaci technologie, která podniku přináší konkurenceschopnost.

Uvažované náklady projektu a možnost financování:

Celkové náklady projektu	16 540 000 Kč
Celkové uznatelné náklady	15 780 000 Kč
Možná výše dotace MP (max. 40% uznatelných nákladů)	6 312 000 Kč

Příjemci podpory v programu ICT a Strategické služby mohou být kromě MSP také velké podniky, ale podpora jim bude poskytnuta v případě, že podnik není nadnárodní společností nebo její součástí.

Forma podpory je dotace a je poskytována jako procento dle Regionální mapy intenzity veřejné podpory pro ČR na období 2007 – 2013 ze způsobilých výdajů projektu, minimálně však ve výši 1 mil. Kč a maximálně ve výši 100 mil. Kč na jeden projekt. Výše podpory pro způsobilé výdaje na poradenské služby vzniklé v souvislosti s investičním projektem činí pro malé a střední podniky max. 50%.

Způsobilými výdaji jsou:

- pořizovací ceny specifikovaného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
 - vybrané provozní náklady do výše dle pravidla de minimis
- nebo
- hrubé mzdy zaměstnanců a povinné odvody zaměstnavatele
 - vybrané provozní náklady do výše dle pravidla de minimis

Příjemcem podpory programy ICT v Podnicích jsou MSP, které mají uzavřeny alespoň 2 po sobě jdoucí zdaňovací období. Projekt musí být realizován na území ČR s výjimkou hlavního města Prahy.

Podpora je poskytována formou dotace, minim. 0,5 mil. Kč a max. 20 mil. Kč.

Způsobilými výdaji jsou:

- hmotný majetek a jeho technické zhodnocení: hardware, sítě a ostatní stroje a zařízení, které lze označit za část IS/CT, ale dle účetní klasifikace nespádají pod hardware ani software
- nehmotný majetek: software, licence, práva duševního vlastnictví
- služby poradců, expertů, studie
- náklady na publicitu spojenou s projektem
- vybrané provozní náklady²⁵

Priorita 3 *Efektivní energie:*

Příjemcem podpory jsou MSP, ve specifických případech mohou být příjemcem podpory i velké podniky. Cílem podpory je snížit energetickou náročnost na jednotku produkce při zachování dlouhodobé stability a dostupnosti energie pro podnikatelskou sféru, podpořit začínající podnikatele v oblasti obnovitelných zdrojů energie(OZE), využití dostupného potenciálu druhotných zdrojů energie.

Programem této priority je program EKOENERGIE. Projekty vytvářené s cílem žádosti o podporu z tohoto programu by se měly týkat využití odpadní energie v průmyslových procesech, zavedení systémů měření a regulace, rekonstrukce stávajících výrobních zařízení za účelem využití obnovitelných zdrojů energie, modernizace a snižování ztrát v procesu výroby elektřiny.

Formou podpory je podřízený úvěr s finančním příspěvkem ve výši až 50 mil.Kč (výše podřízeného úvěru nesmí přesáhnout 75% předpokládaných způsobilých výdajů projektu) s pevnou úrokovou sazbou 1% p.a., doba splatnosti

²⁵ RAŠKOVÁ Ing., P., FEFERLOVÁ Ing., D., CÍLEK Ing., T. *Možnosti financování podnikatelských projektů z Evropského fondu regionálního rozvoje*, listopad 2007, Č. Budějovice, s. 15

maximálně 15 let a odkladem splátek jistiny úvěru maximálně 8 let. Dotace v minimální výši 0,5 mil. Kč a maximální v % způsobilých výdajů je omezena regionální mapou intenzity veřejné podpory, nejvyšší absolutní částka dotace může činit 100 mil. Kč.

Způsobilými výdaji jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý nehmotný majetek
- náklady na publicitu projektu

Typovým příkladem projektu do programu EKOENERGIE může být:

Výstavba fotovoltaické elektrárny

Charakteristika projektu: Žadatel je jednatelem firmy (s. r. o.), která se zabývá dodávkou a montáží fotovoltaických panelů pro občanskou zástavbu. Nyní chce v souvislosti s možností předložení projektu do programu Ekoenergie a získání dotace vybudovat fotovoltaickou elektrárnu, která bude sloužit zejména k výrobě a distribuci elektrické energie do rozvodné sítě. Tzn. veškerá elektrická energie, která se v elektrárně vyrobí, bude prodána přes distributora (ČEZ) konečnému spotřebiteli. Samozřejmostí jsou aktivity společnosti spojené s informační kampaní o fotovoltaiice pro veřejnost prostřednictvím informačních panelů a přednáškových setkání.

Náklady projektu:

Celkové náklady projektu	87 000 000 Kč
Celkové uznatelné náklady	85 500 000 Kč
Možná výše dotace SP (max. 50% uznatelných nákladů)	42 750 000 Kč

Priorita 4 Inovace:

V oblasti kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj bude podpora poskytována formou dotace, která je určena k úhradě způsobilých výdajů vzniklých v souvislosti s plněním předmětu projektu. Její výše je 1 – 75 mil.Kč, maximálně ve výši procentních limitů ze způsobilých výdajů stanovených Regionální mapou

intenzity veřejné podpory 2007 – 2013. Tato míra podpory platí i pro podporu de minimis, poskytnutou na způsobilé výdaje projektu. Cílem priority je zvýšení výzkumných a vývojových kapacit firem, zvýšení počtu podniků provádějících vlastní výzkum a vývoj. Zlepšení podmínek pro zapojení podniků do domácích i evropských programů výzkumu a vývoje, zvýšení konkurenceschopnosti, růst zaměstnanosti díky tvorbě kvalifikovaných pracovních míst, prohloubení spolupráce podniků s výzkumnými institucemi.²⁶

Stejnomený program této priority (INOVACE) podporuje projekty z oblasti zvýšení užitných a technických hodnot výrobků, zvýšení efektivnosti procesů výroby, zavádění nových metod organizace firemních procesů, procesy ochrany práv průmyslového vlastnictví na vynálezy.

Součástí čtvrté priority je také program POTENCIÁL, který řeší projekty v případech, kdy podnikatel pro výzkum a vývoj výrobků potřebuje nakoupit nové technologie nebo přijmout nové pracovníky a vytvořením nového výzkumného oddělení dosáhne větší konkurenceschopnosti. Možné je také v případě existence tohoto oddělení čerpat podporu z programu na modernizaci výzkumného oddělení.

Program Inovace je určen pro podnikatele bez omezení velikosti. Dotace jako forma podpory je poskytována jako procento dle Regionální mapy intenzity veřejné podpory pro ČR na období 2007 – 2013.

Konkrétně se jedná o:

- 1 – 75 mil.Kč pro inovaci produktu a inovaci procesu
- až 2 mil. Kč pro inovaci organizační a marketingovou

Způsobilými výdaji jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý nehmotný majetek
- provozní náklady
- náklady na publicitu projektu

Typovým příkladem projektu pro program INOVACE může být:

²⁶ BEJÓ, Z.. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Praha: Hospodářská komora, březen 2007, příloha časopisu Komora.cz, s. 5

Modernizace fasádního studia zavedené stavební firmy

Charakteristika projektu: Žadatel je jednatelem společnosti s ručením omezeným, jejíž předmětem činnosti je provádění staveb, jejich změn a odstraňování. V stavebním oboru působí firma již od roku 2001. Za tu dobu si vybuodovala stabilní pozici na trhu díky kvalitnímu provádění občanských, ale i průmyslových staveb. Předností firmy je stálý a odborně vyškolený tým pracovníků na všech pozicích, vlastní zázemí firmy s kvalitní stavební technologií. Součástí činnosti firmy je vlastní fasádní studio, kde dle požadavků konečných zákazníků připravuje nejrozšířenější sortiment fasádních barev v rámci Jihočeského kraje. Instalace nové technologie bude splňovat všechny parametry pro moderní výrobu fasádních barev v souladu s ochranou životního prostředí, zvýšením konkurenceschopnosti a rozvojem regionu.

Náklady projektu:

Celkové náklady projektu	1 340 000 Kč
Celkové uznatelné náklady	1 150 000 Kč
Možná výše dotace MP (max. 40% uznatelných nákladů)	460 000 Kč

V případě programu Potenciál je poskytovanou formou podpory dotace, která se vztahuje na výdaje vzniklé v souvislosti s plněním předmětu projektu a je poskytována ve výši 1 – 75 mil. Kč, maximálně však ve výši procentních limitů ze způsobilých výdajů stanovených regionální mapou intenzity veřejné podpory.

Způsobilými výdaji jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý nehmotný majetek
- vybrané provozní náklady
- náklady na publicitu projektu

Priorita 5 Prostředí pro podnikání a inovace

Příjemcem podpory této priority jsou MSP, ve specifických případech velké podniky, sdružení podnikatelů, podnikatelská seskupení. Cílem priority je v oblasti

platformy spolupráce zlepšení přístupu firem k finančním nástrojům, podpora vzniku a rozvoje kooperačních odvětvových seskupení – klastrů, vytvoření podmínek pro vznik a rozvoj malých a středních inovačních firem zaměřených na využívání a produkci nových technologií a konkurenceschopnosti výrobků a služeb. V oblasti infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů se tato priorita zaměřuje na zajištění kvalitního zázemí pro vzdělávání, personální činnosti a další aktivity související s rozvojem lidských zdrojů, zvyšování manažerských, jazykových, odborných a technických dovedností zaměstnanců, růst zaměstnanosti. V poslední oblasti infrastruktury pro podnikání je důraz kladen na zlepšení životního prostředí, vznik kvalitního a fungujícího trhu podnikatelských nemovitostí, zajištění odpovídající nabídky a rozvoje podnikatelských nemovitostí, podporu rozvoje hospodářsky slabých regionů.

Do programu SPOLUPRÁCE jako nástroje páté priority se předkládají projekty, které řeší propojení veřejného a soukromého sektoru v oblasti vědy a výzkumu ve strategicky významných technologických oblastech, podpory českých výzkumných institucí do mezinárodních technologických platforem. Dále projekty územně koncentrovaného odvětvového nebo oborového seskupení podnikatelských subjektů (klastrů).

Žadatelem v tomto programu může být právnická osoba, která má ve stanovách zakotveno, že jednou z jejích hlavních činností je podpora inovací a zvýšení konkurenceschopnosti.

Podpora je poskytována formou dotace.

Uznatelnými náklady jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý nehmotný majetek
- vybrané provozní náklady
- náklady na publicitu projektu

PROSPERITA jako další program páté priority řeší podpory v oblasti zakládání a rozvoje center pro transfer technologie, vědeckých a vědeckotechnických parků.

Program je určen pro podnikatele – právnické osoby, které prokážou spolupráci s institucí terciárního vzdělávání, výzkumným ústavem. Dále může být

žadatelem obec, svazek obcí, kraj, instituce terciárního vzdělávání, výzkumné ústavy.

Podpora je poskytována formou dotace pro projekty obsahující stavební práce, kdy minimální výše dotace je 5 mil. Kč a maximální 200 mil. Kč. Projekty neobsahující stavební práce jsou dotovány minimální výší 1 mil. Kč a maximální 30 mil. Kč.

Způsobilými výdaji jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek zejména ve formě budov, pozemků, strojů a jiného zařízení
- dlouhodobý nehmotný majetek, zejména software, licence a know-how
- provozní náklady, zejména služby poradců, expertů, studie, školení
- náklady na publicitu projektu

Typovým příkladem projektu do programu PROSPERITA může být:

Vědeckotechnický park města Písek

Charakteristika projektu: V tomto projektu by se jednalo o vytvoření příznivých podmínek pro rozvoj inovačního podnikání prostřednictvím výstavby Vědeckotechnického parku města Písek. Realizaci projektu bude řídit a zajišťovat samotný městský úřad Písek. Projekt předpokládá výstavbu nové budovy, která jakož celek poslouží účelům vědeckotechnického parku. VTP bude zajišťovat inovační služby pro nově vznikající podniky v regionu města Písek včetně podniků v podobě zahraničních investorů, stejně tak jako již stávajících podnikatelských subjektů. Významnými investory v píseckém regionu jsou podniky z frankofonních zemí, k čemuž přispívá i dlouholetá existence sekundárního vzdělávání probíhajícího ve francouzském jazyce. Vědeckotechnický park bude nápomocen teoretického i praktickému propojení vzdělávacího a soukromého sektoru.

Uvažované náklady projektu:

Celkové náklady	95 800 000 Kč
Uznatelné náklady	94 600 000 Kč
Možná výše dotace (max. 60% způsobilých nákladů)	56 760 000 Kč

Programem této priority je program NEMOVITOSTI, který podporuje projekty zaměřené na regeneraci zón – přeměna tzv. brownfieldů na podnikatelské zóny včetně souvisejících dopravních a technických infrastruktur, výstavby nájemních objektů, relokace firem.

Žadatel o podporu z tohoto programu může být územně samosprávný celek a jeho svazky a podnikatelské subjekty bez omezení velikosti. Velkým podnikům bude podpora poskytována v případě, že nejsou nadnárodními společnostmi nebo jejich součástí a zároveň počet zaměstnanců nepřesáhne 1 250.

Podpora je poskytována formou dotace a je účelově určená k úhradě způsobilých výdajů vzniklých v souvislosti s realizací projektu. Výše podpory je poskytována podle typu příjemce podpory a typu projektu. Dotace se řídí Regionální mapou intenzity podpory.

Způsobilými náklady jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý nehmotný majetek
- vybrané provozní náklady
- náklady na publicitu projektu

Posledním nástrojem podpory páté priority je program ŠKOLÍČÍ STŘEDISKA. Podporovanými aktivitami tohoto programu jsou výstavby nebo pořízení školících středisek, rekonstrukce stávajících středisek, modernizace prostor pro vzdělávání, vybavení školících prostor včetně školících pomůcek a vzdělávacích programů.

Příjemcem podpory může být podnikatel bez omezení velikosti, podnikatelské uskupení, odborové a profesní komory, územně samosprávné celky, nestátní neziskové organizace, vzdělávací instituce.

Podpora je poskytována formou dotace v režimu blokové výjimky. Dotace je poskytována ve výši min. 200 tis. Kč a max. 150 mil. Kč na jeden projekt. Míra podpory je dána regionální mapou intenzity veřejné podpory.

Způsobilými výdaji jsou:

- dlouhodobý hmotný majetek
- dlouhodobý nehmotný majetek

- náklady na publicitu projektu

Typovým projektem do programu ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA může být:

Vybudování školícího střediska pro obor TZB

Charakteristika projektu: Firma působící na trhu od roku 2001 a jejíž předmětem činnosti je vodoinstalátérství, topenářství, montáž a revize vyhrazených elektrických a plynových zařízení se rozhodla ve svém stávajícím objektu vybudovat školící středisko. To by mělo sloužit pro školení a další vzdělávání nejen zaměstnanců firmy, ale i ostatních pracovníků v oboru TZB. Předpokladem zpracování projektu budou uzavřené smlouvy s předními dodavateli tepelné a vodoinstalační techniky. Tyto firmy v rámci zvýšení odbytu a kvality montáže jimi dodávaného materiálu a výrobků si budou školící středisko pronajímat a podílet se tím na jeho provozu. Součástí školícího střediska bude stálá prezentace využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění.

Uvažované náklady projektu:

Celkové náklady	5 600 000 Kč
Možné uznatelné náklady	5 000 000 Kč
Možná výše dotace (max. 50%)	2 500 000 Kč

Priorita 6 Služby pro rozvoj podnikání

Cílem priority je vytvoření systému pro analýzu světových a českých rozvojových trendů majících vliv na inovační aktivitu ekonomiky ČR, zlepšení kvality dostupnosti poradenských, informačních a vzdělávacích služeb pro MSP. Snížení nákladů souvisejících se vstupem MSP na zahraniční trh, zvýšení marketingové připravenosti MSP, zlepšení prezentace ČR na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí.²⁷

²⁷ MPO. Odbor strukturálních fondů. *Průvodce podnikatele OPPI*. Praha: MPO, březen 2007. s. 18

Nástrojem této priority jsou programy PORADENSTVÍ A MARKETING. Typovými projekty jsou analýzy světových i českých rozvojových trendů s vlivem na inovační aktivitu ČR, podpora poradenských služeb pro MSP poskytovanou poradci NRP, podpora tvorby, udržování a rozvoje NRP, účast na výstavách a veletrzích v zahraničí, tvorba internetových stránek, nákup propagačních materiálů, nákup a zhotovení marketingových studií.

Podporované aktivity programu PORADENSTVÍ:

Národní registr poradců

NRP je bezplatný přístup k databázi poradců, kteří mají přehled o problematice řízení podniku v oblasti řízení firmy, marketingu, financí, personalistiky, technologií, výroby. Jejich schopnosti mohou posloužit k identifikaci problému, který daný podnik zatěžuje, dodržují mezinárodně uznávaný etický kodex poradce, jejich existence v databázi vede k větší transparentnosti na trhu poradenských služeb. Poradce se v databázi vyhledává dle jazykových znalostí, kraje působnosti nebo hlavní či vedlejší specializace.

Program Konkurenceschopnost

Tento program byl zpracován s cílem rozvoje malých a středních podniků, posilování jejich konkurenceschopnosti prostřednictvím poskytování kvalitních poradenských služeb realizovaných poradci z NRP. Program pomůže analyzovat silné a slabé stránky podniku, identifikovat možné oblasti zlepšení. Oblastí podpory může být marketing, strategické plánování, finanční řízení, rozvoj lidských zdrojů, logistika, zavádění a dodržování evropských směrnic atd.

Český benchmarkingový index

ČBI je nástroj, který dokáže porovnat podniky buď ze stejného oboru, stejné velikosti, tak podniky s podobnými probíhajícími procesy, srovnat jejich silné a slabé stránky za účelem eliminace zbytečných podnikových činností a se zaměřením se na priority. Dokáže zjistit aktuální pozici podniku na trhu. Výsledkem je zvýšení konkurenceschopnosti.

V této oblasti pracuje na sběru číselných dat v podniku vyškolený poradce, který má přístup do on-line benchmarkingové databáze, kam vkládá získaná data. Celý tento proces může v podniku trvat dva až tři dny.

Podporu v rámci tohoto programu lze získat na část poskytnuté služby, na vygenerování výsledné zprávy, max. 10 000Kč na jeden benchmarkingový proces.

Veškerá data získaná tímto procesem jsou anonymní, obsahem výsledné zprávy nejsou žádná konkrétní jména srovnávaných podniků.

Základním podkladem pro vstup do benchmarkingového procesu je účetní závěrka. Dalšími ukazateli může být doba od přijetí objednávky do doručení služby zákazníkovi, počet zákazníků, počet hodin školení zaměstnanců, absence zaměstnanců a jiné podobné vnitropodnikové údaje.

Rozvoj dodavatelů

Pro investory působící na místním trhu by se měli stát lokální dodavatelé první volbou. Tento program je určen pro firmy, které se chtějí stát dodavateli nadnárodních firem, chtějí zefektivnit své procesy.

Příjemcem podpory mohou být MSP, které působí ve zpracovatelském průmyslu. Dotace se pohybuje v rozmezí 75 000 – 2 mil. Kč, maximálně do výše 50% způsobilých výdajů projektu.

Regionální informační a poradenská infrastruktura

Tento systém je napojen na poradenskou aktivitu NRP a cílem je poskytování základních informací o podporách MSP, o seminářích, vzdělávacích aktivitách, o produktech ČMZRB. Nedílnou součástí je i poskytování cenově zvýhodněných poradenských a vzdělávacích služeb zájemcům o podnikání, ale i již podnikajícím subjektům.

Trendy

Tato aktivita řeší problematiku získávání informací o nových poznatcích ve výzkumu, o vývoji nových technologií. Trendy jsou zaměřeny na posílení

všeobecného povědomí o nutnosti realizace inovací a moderních metod podnikání. Cílem je pomoc v odbourání překážek v rozvoji předávání informací důležitých k podnikání, usnadnění přístupu ministerstvům, implementačním agenturám, vysokým školám.

Příjemcem podpory programu PORADENSTVÍ jsou podnikatelské subjekty MSP v případě aktivity v oblasti služeb Národního registru poradců. V případě ostatních aktivit je příjemcem podpory agentura CzechInvest.

Dotace je poskytována MSP na realizaci aktivit v oblasti poradenských služeb NRP maximálně do výše 50% způsobilých výdajů projektu. U ostatních aktivit je dotace poskytována ve výši 100% nákladů projektu.

V případě programu MARKETING jsou příjemcem podpory podnikatelské subjekty a agentura CzechInvest.

Podpora je poskytována formou dotace.

Způsobilými výdaji jsou individuální projekty MSP a projekty seskupení MSP. Dále náklady na společnou účast na specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí.

Typovým příkladem projektu do programu MARKETING může být:

Průzkum trhu pro reklamní agenturu

Charakteristika projektu: Reklamní agentura z Českých Budějovic s hlavní činností v oboru výroby firemních reklamních předmětů bude zpracovávat projekt za účelem průzkumu trhu a zpracování analýzy současných potřeb podniků v oblasti zadávání výroby reklamních předmětů. Příprava a následná realizace projektu začne zpracováním marketingové studie, informacemi o domácím, ale i zahraničním trhu s tvorbou databáze kontaktů včetně zpracování propagačního katalogu firmy.

Náklady projektu:

Celkové náklady projektu	2 130 000 Kč
Předpokládaná výše uznatelných nákladů	2 100 000 Kč
Výše dotace (max. 56% uznatelných nákladů)	1 176 000 Kč

Subjekty implementace OPPI

Konkrétní úlohy subjektů při implementaci OPPI.²⁸

- MPO, sekce strukturálních fondů – řídicí orgán, celková odpovědnost za implementaci OPPI
- CzechInvest – administrace většiny projektů OPPI
- Regionální kanceláře CzechInvest – kontaktní místo pro poskytování rad žadatelům
- Česká energetická agentura – administrace energetických projektů
- CzechTrade – administrace projektů v oblasti marketingu a internacionalizace
- ČMZRB – realizace zvýhodněných úvěrů a záruk

Finanční útvar, MPO, odbor rozpočtu a financování – platby žadatelům

Tab. 6: Přehled podílu prioritních os na celkových prostředcích OPPI (v %)

<i>Prostředí pro podnikání a inovace Programy: Spolupráce, Prosperita, Školící střediska</i>	38,40
<i>Inovace Programy: Inovace, Potenciál</i>	22,36
<i>Rozvoj firem Programy: Progres, Záruka, Rozvoj, ICT v podnicích, ICT a strategické služby</i>	21,80
<i>Služby pro rozvoj podnikání Programy: Poradenství, Marketing</i>	7,89
<i>Efektivní energie Programy: Ekoenergie</i>	4,00
<i>Vznik firem Programy: Start</i>	2,60

²⁸ MPO. Odbor strukturálních fondů. *Průvodce podnikatele OPPI*. Praha: MPO, březen 2007. s. 62

3 PROBLEMATIKA TVORBY PROJEKTŮ

Projekt ve své podstatě chápeme jako souhrn cílů vedoucích ke konkrétnímu výsledku v daném časovém horizontu.

Programem v tomto kontextu rozumíme řadu projektů, jejichž cíle přispívají ke společnému celkovému cíli na úrovni regionu, sektoru, země nebo více zemí.²⁹

V obecné charakteristice má projekt jasně stanovený konkrétní cíl, má časové ohraničení, má definovanou strategii, pracuje s omezenými zdroji, jsou v něm stanoveny jasné přínosy, obsahuje i případná rizika a neurčitosti.³⁰

Při přípravě projektu jako prostředku k získání finančních podpor je třeba respektovat následující aspekty:

- nutnost komunikace se všemi partnery, podílejícími se na řešení projektu, se všemi dotčenými orgány. V praxi to znamená brát zřetel na vlivy na životní prostředí, na změny technologií, na pozemkové úpravy
- vazby na hospodářskou politiku, na její lokální úroveň
- vazby na programové dokumenty (NRP, RPS), vazby na operační programy
- nařízení ES, která jsou legislativním základem pro tvorbu všech programových dokumentů.

Základními fázemi projektového cyklu jsou:

- plánování
- řízení a realizace
- vyhodnocení

²⁹ VILAMOVÁ, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1194-X. s. 121

³⁰ KREJČÍKOVÁ Ing., M., NOVOTNÁ Ing., M. *Projektový management*. Č. Budějovice: Krajský úřad, 2007. s. 4

Identifikace problému

Identifikace problému představuje stanovení co bude projekt řešit. Jakých výsledků předpokládáme, že dosáhneme, jaké budou alternativy řešení, jak bude celý projekt finančně náročný, jak jej budeme financovat. Nejdůležitější v této fázi je skutečně jasně stanovit problém a ten konkrétně popsat. Projekt by pak následně měl při své realizaci popsaný problém vyřešit tak, aby byla zajištěna jeho efektivnost. V počátku je dobré si zodpovědět následující otázky proveditelnosti projektu:

- Projekt usiluje o dosažení určitých účinků. Jak je možné provést kontrolu, že těchto účinků bude realizací skutečně dosaženo?
- V projektu uvádím určité vstupy. Je možné účinků projektu pomocí těchto vstupů dosáhnout?
- Je možné v počáteční fázi projektování stanovit nějaká podstatná rizika? Jaká?
- Je možné i za přítomnosti těchto rizik dosáhnout úspěšné realizace projektu?

Podnikatelský plán

Na počátku rozvoje každého podniku stojí konkrétní záměr, který nazýváme podnikatelský plán. Ten je stěžejní v době, kdy podnikatel potřebuje zafinancovat své podnikatelské aktivity z externích zdrojů. Může být ve formě jednoduché nástinu, myšlenky ve formě několika vět. Nebo ve složitě formě o několika stranách, na kterých je objasněn záměr, cíl, konkurence, harmonogram, potřebné finanční prostředky, rizika.

Součástí podnikatelského plánu je SWOT analýza, která představuje:

S = Strengths – silné stránky

W = Weaknesses – slabé stránky

O = Opportunities – příležitosti

T = Threats – hrozby

Silnou stránkou může být například náš výrobek nebo služba, která bude první svého druhu na trhu, nebo silný management firmy, reference, silná distribuční síť.

Slabými stránkami odhalíme sice hned na počátku své slabiny, ale zároveň dáme najevo, že počítáme s riziky a myslíme na vše. Slabou stránkou může být nedostatečné kapitálové zázemí, nevýhoda sezónnosti nabízené služby atd.

Příležitosti mohou poukázat na cenovou rezervu našeho výrobku nebo služby nebo v případě legislativních změn může dojít například k příznivějšímu období majitelů bytových domů a tím i k rozšíření podnikatelských aktivit.

Hrozby je dobré si uvědomit a tím nás nemohou natolik ohrozit. Hrozbou může být například nejistota, že za pár měsíců nevstoupí na trh další podnikatelský subjekt s obdobným výrobkem nebo službou.

Pro vytvoření úspěšného podnikatelského plánu a zajištění si tím financování podnikatelských aktivit je důležité specifikovat důsledně obor podnikání, historii společnosti, popsat dosud realizované projekty. Dále je nutná již výše uvedená SWOT analýza, doložení získaných certifikátů, značek, patentů (ISO, TQM, Klasa). Kvůli podmínce náležitosti do kategorie MSP je nutné specifikovat vlastnické vztahy ve firmě a můžeme doložit také příklady spolupráce s jinými firmami na společných projektech. Nejlépe na obrázkovém schématu bychom měli popsat organizační strukturu a systém řízení, doložit profesní zkušenosti managementu firmy a uvést konkrétní projektový tým s rozdělením kompetencí. V oblasti rozvoje lidských zdrojů je důležité u každého projektu uvést plán tohoto rozvoje v rámci firmy a případnou spolupráci se vzdělávacími institucemi. Cíl projektu by neměl být stanoven velmi obecně. Harmonogram podnikatelského plánu musí počítat s reálnou lhůtou na přípravu. Součástí tohoto plánu je i analýza trhu a marketingová strategie včetně získání nových trhů, kde můžeme vymezit konkurenční pozici, analyzovat rizika spojená se ztrátou významného obchodního partnera, ať už dodavatele nebo odběratele (jejich seznam je nutné také doložit). V neposlední řadě je důležité se zmínit o financování projektu. Finanční možnosti konkrétní firmy by se rozhodně neměly přeceňovat, nejlépe je popsat zdroje financování včetně toku hotovosti, v rozpočtu uvést všechny uznatelné náklady projektu a jako součást této ekonomické analýzy uvést i marketingovou strategii.

Postup sestavení projektu

Oprávněnost projektu společně s vypracovanou přihláškou a projektovou dokumentací v požadovaném formátu jsou základní požadavky a předpoklady úspěšného získání finančních prostředků ze strukturálních fondů.

Projektový cyklus je celý proces od promyšlení projektového záměru, nalezení vhodného dotačního programu, nalezení zdroje financování, zpracování žádosti, předložení žádosti k posouzení, uskutečnění projektu, administrace a vyhodnocení projektu.

Charakteristika jednotlivých fází projektového cyklu:

1. krok – identifikace problému – předmět zpracování projektu, stanovení prostředků k dosažení předpokládaného cíle
plánování projektu – s ohledem na proveditelnost a požadavky EU je projekt specifikován, součástí je tvorba logického rámce.(viz. příloha I)
zajištění financování – sestavení pracovního týmu, harmonogramů, rozpočtů, vyplnění přihlášky projektu
2. krok - schválení záměru – sestavení koncepce projektu, předběžné hodnocení
3. krok – posouzení – analýza rizik, cílové skupiny, problémů, zadání projektu, sestavení rozpočtu, tvorba pracovních plánů.
4. krok – schválení projektu (řízení, monitorování, zpracování zpráv)
5. krok – začátek implementace – vlastní realizace projektu, zhodnocení účelu
6. krok – hodnocení, ukončení - nejen administrativní ukončení projektu, ale i vypracování závěrečných a hodnotících zpráv, sledování provozu a užívání výstupů.

Projekt musí obsahovat následující náležitosti:

- název
- umístění
- zdůvodnění

- popis
- zabezpečení
- časový postup při realizaci
- finanční plán
- výběr a stanovení indikátorů pro monitorování a hodnocení projektu
- vliv projektu na životní prostředí
- očekávané efekty z realizace projektu
- zajištění implementace projektu do praxe
- zajištění rovných podmínek pro muže a ženy

Povinné a nepovinné přílohy

3.1 Podnikatelský záměr firmy Jitřná s. r. o.

Identifikační údaje žadatele o podporu:

Žadatelem o podporu v rámci projektu „Modernizace masozpracovatelského závodu Jitřná s. r. o.“ do 1. výzvy programu Rozvoj v rámci Operačního programu Podnikání a inovace, je společnost: Jitřná s. r. o.

Obchodní jméno, sídlo, IČ/DIČ, osoba oprávněná jednat jménem žadatele:

Obchodní jméno:	JITŘNÁ s. r. o.
Sídlo:	K. V. Raise 16, Jitřná
IČ:	23456987
DIČ:	CZ23456987
Osoba oprávněná jednat jménem žadatele:	Ing. Jan Novotný

Kontaktní osoba:

Jméno:	Ing. Petr Janáček
Pozice:	sales manager
Kontaktní údaje:	Tel.:606342876, petr.janacek@jitrna.cz

Popis projektu:

Realizací projektu dojde k modernizaci masozpracovatelského závodu, která značnou měrou přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti a výrobní kapacity masokombinátu Jitřná s. r. o. Součástí projektu je pořízení nových technologií a odpovídající stavební úpravy související s jejich instalací.

Nový provoz bude bezokenní s nuceným oběhem vzduchu a klimatizací, v němž budou obklady a stropy z lehce omyvatelných a odolných materiálů bez zbytečného prostorového členění. Podlahy budou z lité směsi se zabudovanými žlábkami a kanálovými výpustěmi. Nové technické řešení umožní hygienické provádění technologických operací. Součástí modernizace bude i vybudování četných mycích zařízení na bedny, udírenské hole, udírny, bourárenské gronty. Hlavní část modernizace bude tvořit dodávka jednotného systému měření a regulace.

Realizací projektu dojde k 3 násobnému navýšení výrobní kapacity zpracování masa a zvýšení obrátu o 20 – 30%.

Soulad projektu s cíli programu Rozvoj:

Realizací projektu dojde ke zvýšení konkurenceschopnosti a k podstatnému nárůstu výkonů společnosti Jitřná s. r. o. Projekt zároveň přispěje k udržení stávajících pracovních míst.

Vzhledem k těmto skutečnostem lze konstatovat, že projekt je plně v souladu s cíli programu Rozvoj.

Stručná charakteristika předkladatele projektu:

Masozpracovatelský závod se sídlem v obci Jitřná zahájil svou činnost v roce 1995. Za dobu své existence se stala významným dodavatelem opracovaného výsekového masa a masných výrobků. Již 13 výrobků získalo značku kvality KlasA.

Předmět podnikání

Hlavním předmětem podnikání dle Odvětvové klasifikace ekonomických činností je Výroba, zpracování a konzervování masa a masných výrobků (OKEČ 151000).

Předmět podnikání, na který je projekt zaměřen:

Zaměření projektu ve vztahu k předmětu podnikání je shodné s hlavním předmětem podnikání – realizací projektu dojde k modernizaci zpracovatelského závodu.

Stručná historie a současnost:

Historie:

Masozpracovatelský závod zahájil svoji činnost v roce 1995 a za relativně krátkou dobu své existence se stal postupně jedním z největších dodavatelů opracovaného výsekového masa a masných výrobků v jižních Čechách. Společnost Jitřná s. r. o. vstoupila na potravinářský trh v období, kdy v jiných masozpracovatelských závodech probíhalo zpracování masa pomocí zastaralých technologií, které charakterizovaly nedostatky především v oblasti hygieny technologických operací, ale i v oblasti osobní hygieny. Právě tento stav vedl budoucího majitele masokombinátu Jitřná s. r. o. k vybudování masozpracovatelského závodu s moderními technologiemi. S postupem času však technologie ztrácejí na své užitné hodnotě, vývojový trend jde neustále směrem kupředu, a proto je zapotřebí

inovovat a zajistit tím konkurenceschopnost podniku.

Současnost:

Masozpracovatelský závod Jitřná s. r. o. charakterizuje denní produkce 40t opracovaného výsekového masa, 90t masných výrobků a roční obrat 2 300 mil. Kč.

Díky systematicky prováděné modernizaci a výstavbě nových výrobních zařízení závod soustavně zvyšuje kapacitu výroby a především kvalitu vyráběných produktů. Pro přepravu výrobků k odběratelům má společnost k dispozici vozový park s dostatečnou přepravní kapacitou.

Certifikáty a osvědčení:

Všechny výrobky jsou řádně certifikovány, závod má zaveden a certifikován systém řízení jakosti podle normy ISO 9001:2001.

Systém rozvoje lidských zdrojů:

Vzdělávání, zvyšování kvalifikace:

Vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků probíhá pravidelně každý rok na základě plánu výcviku pracovníků, ale také formou jednorázových účelových školení a seminářů.

V systému školení jsou začleněna následující:

- bezpečnost a ochrana zdraví
- požární ochrana
- systém managementu jakosti ISO 9001:2001
- periodická školení obsluhy masozpracovatelských technologií
- periodická školení řidičů

Jednorázová školení jsou u pracovníků dělnických profesí zaměřena na oblast technologie zpracování masa, obsluhy bourárenských

grontů, udíren, ale také chladiřen.

Hodnocení a motivace zaměstnanců:

Mzdu většiny pracovníků tvoří 80% pevná složka závislá na počtu odpracovaných hodin a 20% pohyblivá složka závislá na splnění plánu výroby a tržeb za daný měsíc. Jedenkrát ročně jsou vypláceny odměny.

Plánované projekty:

V současné době je hlavním připravovaným projektem právě modernizace stávajícího masozpracovatelského závodu v Jitřné. V budoucnu plánuje společnost výstavbu nového závodu v Jihomoravském kraji.

Udržitelnost projektu:

Finanční udržitelnost projektu je zaručena na základě kalkulovaných výsledků hospodaření a peněžních toků. V budoucích letech provozu je dosahováno kladného hospodářského výsledku, který je spojen s dostatkem peněžních prostředků pro zajištění likvidity. Za finanční udržitelnost projektu bude odpovědný hlavní manažer akce, a to i po skončení podpory programu. Provozní udržitelnost projektu je zaručena dostatkem žadatelových zkušeností získaných dosavadním úspěšným řízením provozu společnosti. Provozní udržitelnost bude zajišťována všemi členy realizačního týmu s jasně vymezenými kompetencemi v čele s hlavním manažerem projektu.

Shrnutí:

Společnost Jitřná s. r. o. splňuje veškeré požadavky na ni kladené v rámci 2. výzvy programu Rozvoj.

Podrobný popis projektu:

Charakteristika projektu a jeho soulad s podmínkami programu:

Projekt je zaměřen především na posílení konkurenceschopnosti a zvýšení výrobních kapacit společnosti Jitřná s. r. o., čehož bude dosaženo modernizací technologického vybavení masozpracovatelského závodu a stavebních úprav nezbytných k vybudování plně funkčního moderního závodu splňujícího všechny potřebné normy EU.

Specifikace předmětu projektu:

Předmět projektu:

- pořízení technologického zařízení
- stavební práce

- dodávka a montáž nové výměňkové stanice
- dodávka a montáž vzduchotechnických jednotek
- dodávka a montáž chladíren
- dodávka a montáž systému kontroly úniku čpavku
- dodávka a montáž technologií na zpracování masa
- vybudování podmínek pro osobní hygienu

Přínosy projektu:

Realizace projektu napomůže udržet stávající pracovní místa, přispěje k rozvoji masozpracovatelského průmyslu, a tím výrazně přispěje ke zvýšení prosperity celého regionu.

Popis cílů, vliv projektu na monitorovací ukazatele:

Cíle projektu:

Hlavním cílem projektu je modernizace masozpracovatelského provozu, čímž dojde ke zvýšení konkurenceschopnosti a výrobní kapacity.

Vliv projektu na monitorovací ukazatele:

Projekt bude mít pozitivní vliv na podporu rovných příležitostí ve všech fázích realizace projektu – od složení projektového týmu až po výběr dodavatelů.

Splnění podmínek programu Rozvoj:

Žadatel:

Předkladatel projektu – společnost Jitřná s. r. o. splňuje veškeré požadavky na ni kladené v rámci 2. výzvy programu Rozvoj:

- splňuje podmínku MSP dle Nařízení Komise (ES) č. 70/2001 se změnou 364/2004 Sb.
- má uzavřena více než 3 po sobě jdoucí účetní období
- společnost je oprávněna k podnikání na území ČR odpovídajícímu podporované ekonomické činnosti
- společnost je zaregistrována jako poplatník daně z příjmů na finančním úřadě v Písku podle §33 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků v platném znění
- společnost nemá žádné nedoplatky vůči vybraným institucím vymezeným ve výzvě a vůči poskytovatelům podpory z projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU
- společnost nemá nedoplatky z titule mzdových nároků svých zaměstnanců

Projekt:

Projekt je plně v souladu s cíli programu Rozvoj a splňuje podmínky stanovené 2. výzvou pro předkládání žádostí.

Lidské zdroje pro zabezpečení realizace projektu:

Společnost Jitřná s. r. o. Disponuje dostatkem kvalitních kvalifikovaných zaměstnanců, kteří mají řadu zkušeností. V rámci projektu byl vytvořen projektový tým, který má k dispozici dostatečné technické, administrativní i finanční zázemí nezbytné k hladkému průběhu celého projektu.

Charakteristika projektového týmu:

Projektový tým bude tvořit:

- hlavní manažer projektu: Ing. Petr Janáček
- manažer projektu: Mgr. David Holý
- projektový manažer: Bc. Jan Bušta

Odpovědnosti členů projektového týmu ve fázi předinvestiční, investiční a provozní: Ing. Jan Novotný, jednatel společnosti

Předinvestiční fáze:

- odpovědnost za ekonomickou, technickou a organizační přípravu projektu
- výběr dodavatelů v souladu s podmínkami OPPI a ustanovením zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Investiční fáze: odpovědnost za řízení realizace projektu a koordinace jednotlivých aktivit v rámci projektu

- odpovědnost za výstupy projektu

Provozní fáze:

- odpovědnost za monitoring výsledků projektu a zajištění jeho udržitelnosti
- odpovědnost za řízení činnosti v rámci provozní fáze projektu

Změna průměrného přepočteného počtu zaměstnanců ve vztahu k realizaci projektu:

V současné době je průměrný přepočtený počet pracovníků společnosti Jitřná s. r. o. 29. Realizací projektu dojde k udržení stávajících pracovních míst.

Vliv projektu na životní prostředí:

Nově pořízené technologie významně přispějí ke snížení hlučnosti provozu a zatížení životního prostředí. Dojde ke snížení provozních nákladů a to převážně díky dodávce nových systémů měření a regulace.

Závod neprodukuje žádné nebezpečné odpady, které by bylo nutné zpracovávat ve speciálních zařízeních.

SWOT analýza žadatele:

Silné stránky:

- dobrá pověst společnosti
- dobré reference současných odběratelů
- dlouholeté zkušenosti s provozem a vedením společnosti
- působení na území celého Jihočeského kraje
- spolupráce s dodavateli z celého Jihočeského kraje
- přiměřené ceny vzhledem ke kvalitě vyráběných výrobků

Slabé stránky:

- na současné poměry již zastaralá výrobní kapacita k uspokojení požadavků zákazníků

Příležitosti:

- navázání spolupráce s dalšími odběrateli, i v rámci jiných krajů
- zvýšení výrobní kapacity

Ohrožení:

- omezení poptávky
- růst cen vstupů
- rozvoj konkurence

Popis konkurence:

Otevřený trh a vstup ČR do EU vytváří konkurenční prostředí s tlakem na kvalitu. Ta je zajištěna výrobními technologiemi na odpovídající úrovni a dle daných technických norem, ale také kvalifikovaným týmem pracovníků.

Přehled konkurentů firmy Jitřná s. r. o.:

- Masokombinát Plzeň a. s.
- Zřud Písek a. s.
- Kostecké uzeniny a. s.
- Masokombinát Jičín s. r. o.

Odběratelé:

V současné době patří mezi hlavní odběratele společnosti Jitřná s. r. o. tyto odběratelé:

- obchodní řetězec TERNO
- obchodní řetězec TESCO
- obchodní řetězec BILLA
- obchodní řetězec GLOBUS

Propagace firmy:

Propagaci produktů firmy Jitřná s. r. o. zajišťuje obchodní ředitel. V rámci propagace jsou využívány zejména následující aktivity:

- reklama v tisku
- reklama na firemních vozidlech
- velkoplošná reklama
- prezentace prostřednictvím vlastních internetových stránek
- sponzorování nejrůznějších společenských akcí

Časový harmonogram:

Předpokládaný termín zahájení realizace projektu je stanoven na 1. 7. 2008.

V případě bezproblémové spolupráce s jednotlivými dodavateli technologií a stavebních prací se ukončení projektu předpokládá k 1. 12. 2008.

Zdroj financování:

Společnost disponuje dostatečným množstvím finančních prostředků, které jí umožní předfinancovat realizaci celého projektu z vlastních zdrojů.

Na základě údajů uvedených v podnikatelském záměru doporučuji projekt realizovat

4 ZÁVĚR

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie došlo k velké podpoře malých a středních podniků. Ty se snaží podporovat samozřejmě i stát svou legislativou, nicméně účinek ještě není tak viditelný. Skutečnosti, kterými jsou například stálá vysoká daňová zatížení, nízká efektivnost vymáhání práva, nedostatečně rozvinutý systém celoživotního vzdělávání podnikatelů a jejich zaměstnanců, zatěžují podniky stále v jejich rozvoji. České malé a střední podniky mohou těžit z tradice průmyslové a řemeslné výroby, z tradice odborného školství, z výhodné geografické polohy nebo z předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Tyto atributy jsou důležité, ale zajištění systémů programování, plánování a financování je pro každý podnik neméně podstatné. Na počátku procesu financování ze zdrojů Evropské unie nicméně v každém případě stojí stát, protože ten vytváří nástroje financování. Čerpání musí být podpořeno z vlastních zdrojů, a tak se spolufinancování může stát jedním z nejtěžších úkolů. Tato skutečnost je na České republice, jak se zachová a připraví na možnosti přijímat a využívat nabízených šancí.

Vzhledem k tomu, že už vstoupila Česká republika do druhého programovacího období, měla možnost se poučit z chyb z let minulých, kdy se celý proces odehrával na systému kopírování vývoje čerpání zdrojů z Evropské unie jako u ostatních předchůdců. Za tu dobu však došlo k velkým pokrokům a dovoluji si říct, že systém procesu čerpání prostředků je přehledný a propracovaný. Programy poskytující dotace podnikatelům k rozvoji konkurenceschopnosti zaznamenaly značný převis poptávky nad nabídkou, k příznivému podnikatelskému prostředí napomohl systém nástrojů podpory MSP, existence specializovaných institucí, kterými jsou CzechInvest, CzechTrade, ČMZR, Design Centrum ČR, ČEB, EGAP, ale i Informační místa pro podnikatele. Programy zvýhodněných úvěrů a záruk prokázaly správnost svého zaměření a způsobu realizace spojeného s intenzivní spoluprací s bankami. Zmíním-li se ve stručnosti o přínosech některých programů v rámci OPPI, který jsem shledala jako stěžejní v oblasti podpory MSP, naleznou většinu pozitivních stránek. Program Start je v souvislosti se zahájením podnikatelské činnosti tím pravým, co podnikatelské prostředí postrádalo. Asi těžko bychom hledali potenciálního začínajícího podnikatele, který má do vstupu podnikání dostatek financí na zajištění celého startu své činnosti. Díky programu

Prosperita byly položeny základy k vytvoření pro efektivní spolupráci podnikatelského sektoru s vědeckovýzkumnými institucemi a vysokými školami a k vybudování kvalitní infrastruktury pro průmyslový výzkum. Program Školící střediska zvýšil schopnost vytvářet materiální podmínky pro růst kvalifikace a pružnější reakci na změny ve struktuře poptávky po pracovní síle. Program Ekoenergie napomůže k většímu zájmu o oblast ochrany životního prostředí a využití obnovitelných zdrojů energie. Nejdůležitější však je dostatečná publicita nejen programů, ale celého systému.

V rámci práce s nejrůznějším zdroji jsem se setkala s dvěma protipóly. Na jedné straně existují zástupci z řad MSP, kteří skutečně možnost získání finančních prostředků pro své podnikatelské aktivity nadměrně přeceňují a očekávají takřka nemožné a na druhé straně stojí podniky, které mají nejlepší předpoklady na základě podnikatelského záměru být v procesu žádosti úspěšní, ale odrazuje je administrativní náročnost. Samozřejmě se nedá očekávat, že systém čerpání veřejných prostředků bude jednoduchý a postačí k němu jen vyplnění jakési žádosti. Aby byl celý proces transparentní a dostal tím tak veškerých legislativních požadavků Evropské unie, musí být důkladně administrativně podložen.

Na počátku systému projektování tedy stojí podmínka dostatečné informovanosti a znalosti podmínek. Ve fázi zpracovávání podnikatelského záměru se stává chybou nepozornost při čtení pokynů výzev jednotlivých programů. Každý program má předem příručkami stanovena svá specifika, ale až s výzvou jsou tato specifika směrodatná a platná. V této fázi je také důležité dbát na opravdu důkladné zpracování projektu, zvláště v části finančního rozpočtu nákladů záměru. Přílišná ziskovost projektu může být podezřelá v souvislosti s potřebnou poměrně vysokou výší dotace. Často se také může stát, že žadatelé zapomenou přiložit některé povinné přílohy, nebo je doloží v jiné než požadované formě. V průběhu realizace projektu se opravdu závažnou chybou stane neprovedení výběrového řízení, které může pramenit z neznalosti nebo nedostatečné informovanosti o povinnostech vyplývajících z účasti v dotačním programu. Vzhledem k tomu, že základním pilířem zadávání zakázek spolufinancovaných z veřejných zdrojů je již výše zmíněná transparentnost, rovné zacházení s uchazeči, nediskriminace a celková hospodárnost výběru, musí být zásada provedení výběrového řízení dodržena, protože jinak celý proces pozbývá smyslu. V průběhu kontroly se také stává, že subjekty často uvádějí neuznatelné

náklady nebo chybné výpočty mzdových a cestovních nákladů. Mnohé projekty mají jako indikátor udržitelnosti stanoveno navýšení počtu pracovních míst, nicméně ne vždy v průběhu realizace projektu nebo po jeho skončení je reálně možné všechna tato místa vzhledem k vysokým mzdovým nákladům udržet a nepřijít tím o dotaci. Každý projekt totiž musí po dobu tří až pěti let splňovat průběžně kritéria své úspěšnosti a také je dokladovat. Je tím zaručeno, že finanční prostředky nebyly využity jen jako jednorázová finanční výpomoc. Žadatel by si měl hned v počátku projektového cyklu uvědomit, že případné získání dotace nebude konečnou fází realizace projektu, tou bude vytvoření všech podmínek proto, aby mu dotace nebyla odebrána.

Na závěr zbývá jen doporučení, aby si každý žadatel důkladně prostudoval všechny dostupné materiály k jednotlivým operačním programům a k projektovému managementu, zvolil kvalifikovaný projektový tým, zahájil spolupráci s některou z mnoha projektových kanceláří, které zpracují odborně projektový záměr, podají žádost a budou mu celkově k dispozici v průběhu celé realizace projektu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Primární zdroje:

BEJÓ, Z. *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Příloha časopisu Komora.cz. Praha: Hospodářská komora- Odbor Informační místa pro podnikatele, 2007. 16 s.

CzechInvest, agentura pro podporu podnikání a investic. *Finanční průvodce pro malé a střední podniky*. Praha, 2004. 57 s.

CzechInvest, agentura pro podporu podnikání a investic. MPO. *Jak napsat podnikatelský plán*. Praha, 2005. 97 s.

FEFERLOVÁ Ing., D. RAŠKOVÁ Ing., P. CÍLEK Ing., T. *Možnosti financování podnikatelských projektů z Evropského fondu regionálního rozvoje*. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2007. 57 s.

G-PROJECT s. r. o. *Evropské projekty v Jihočeském kraji*. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2006. 239 s.

IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s. *Budoucnost strukturální politiky Evropské unie*. Praha, 2004. 107 s. ISBN 80-86684-20-2.

IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s. *Využití bankovních úvěrů při financování projektů podpořených ze Strukturálních fondů EU*. Praha, 2004. 81 s. ISBN 80-86684-07-5.

IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s. *Kontrolní mechanismy strukturálních fondů*. Praha, 2005. 76 s. ISBN 80-86684-38-5.

KAMPF, R. *Implementace fondů EU*. Pardubice: Institut Jana Pernera, o.p.s., 2006. 173 s. ISBN 80-86530-31-0.

KREJČÍKOVÁ Ing., M., NOVOTNÁ Ing., M. *Projektový management*. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2007. 44 s.

MATĚJKOVÁ, J. *Podpora podnikání s důrazem na malé a střední podniky*. Praha: Victoria Publishing, a. s., 1994. 60 s. ISBN 80-85865-60-2.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, Odbor evropských fondů. *Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013*. Praha, 2007. 29 s.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, Odbor vnějších vztahů. *Fondy EU: Glosář základních pojmů*. Praha, 2005. 80 s.

ŠKARKA, M. *Projekty „Výzkum pro malé a střední podniky“ a další příležitosti pro MSP*. Praha: Technologické centrum AVČR, 2007. 35 s.

VILAMOVÁ, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing a. s., 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.

VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada Publishing a. s., 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.

ÚŘAD PRO ÚŘEDNÍ TISKY. *Nová definice malých a středních podniků*. Praha, 2006. 15 s. ISBN 92-894-7917-5.

Sekundární zdroje:

Dostupné z WWW: <<http://www.jhk.cz/index.php?section=art&id=50> [cit. 18. listopadu 2007].

Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/oppi/> [cit. 12. ledna 2008].

Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/regionalni-politika-programy-dotace> [cit. 21. března 2008].

SEZNAM ZKRATEK

CF	Kohezní fond
CSF	Komunitární rámec podpory společenství
ČEB	Česká exportní banka
ČBI	Český benchmarkingový index
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
EAGGF	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FIFG	Finanční nástroj pro řízení rybolovu
FÚ	Finanční úřad
HDP	Hrubý domácí produkt
HMU	Hospodářská a měnová unie
ICT	Inteligentní komunikační technologie
ISO	International Organisation for Standardisation
JPD	Jednotný programový dokument
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malé a střední podniky
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NRP	Národní registr poradců

NSRR	Národní strategický referenční rámec
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OPD	Operační program Doprava
OPLZZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OPPI	Operační program Podnikání a inovace
TQM	Total Quality Management
TZB	Technická zařízení budov
VTP	Vědeckotechnický park

SEZNAM ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Administrace – činnosti umožňující konečnému příjemci koordinovat plán s reálným stavem.

Brownfield – nemovitost, která není efektivně využívána, je zanedbána, vzniká jak pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční aktivity.

Centrum pro transfer technologií – napomáhá přenosu nových a dosud nevyužitých technologií do firem.

CzechTrade – česká agentura pro podporu obchodu

Česká exportní banka – specializovaná bankovní instituce pro státní podporu exportu

De minimis – jedná se o veřejnou podporu malého rozsahu. Svou výší neovlivňuje obchod mezi členskými státy, nenarušuje ani neohrožuje hospodářskou soutěž. Za poslední 3 roky nesmí celková podpora poskytnutá v režimu deminimis jednomu subjektu přesáhnout hranici 200 000EUR.

Egap – Exportní garanční a pojišťovací společnost a.s. Státní úvěrová pojišťovna, která jako součást státní podpory exportu poskytuje vývozcům a bankám financujícím vývoz ochranu před rizikem nezaplacení z komerčních i teritoriálních důvodů

ICT – informační a komunikační technologie – hardwarové a softwarové prostředky pro sběr, přenos, ukládání, zpracování a distribuce dat

Klasa – národní značka kvality

Klastr – soubor regionálně propojených společností a přidružených institucí a organizací, zejména institucí terciárního vzdělávání, jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

Monitorování – průběžně poznávací proces, při kterém se předkládají informace o průběhu projektu, tyto informace se analyzují a výsledky se odrážejí na rozhodnutí o dalším vývoji projektu.

Podnikatelský park – ucelené území vymezené v územně platné plánovací dokumentaci jako území současně zastavěné převážně objekty pro průmyslovou výrobu, obchod, služby nebo jako zastavitelné území vhodné převážně pro umístění průmyslové výroby.

Technologické platformy – kooperační oborové seskupení sdružující klíčové hráče daného odvětví.

Udržitelný rozvoj - nástroj, který umožňuje lépe strukturovat a ověřit projektový záměr, specifikuje cíle projektu a jeho očekávané výsledky, ověří, zda cíl projektu je v souladu s cíli dotačního programu, poskytuje konkrétní informace pro monitoring a hodnocení projektu.

Veřejná podpora – každá podpora poskytnutá v jakékoliv formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

Vědeckotechnický park – poskytuje potřebné prostory a služby inovativním firmám s delší historií podnikání.

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Alokace finančních prostředků pro ČR na období 2007 – 2013 podle Cílů

Tab. 2: Úrovně regionálního členění území

Tab. 3: Členění území ČR

Tab. 4: Porovnání operačních programů v programovacích obdobích

Tab. 5: Srovnání objemu finančních prostředků v obdobích

Tab. 6: Přehled podílu prioritních os na celkových prostředcích OPPI (v %)

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Mapa členění území

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I – Regionální mapa intenzity veřejné podpory

PŘÍLOHA I

Regionální mapa intenzity veřejné podpory pro období

1. 1. 2007 - 31. 12. 2013

Region NUTS II	malý podnik	střední podnik	velký podnik
Střední Morava, Severozápad, Střední Čechy, Moravskoslezsko, Severovýchod, Jihovýchod	60 %	50 %	40 %
*Jihozápad (1. 1. 2007 - 31. 12. 2010)	56 %	46 %	36%
*Jihozápad (1. 1. 2011 - 31. 12. 2013)	50 %	40 %	30%

Maximální podpora u malých a středních podniků je 50 mil. EUR.

ABSTRAKT

TANZEROVÁ, E. *Podpora malého a středního podnikání v souvislosti s možností čerpání finančních prostředků z Evropského fondu regionálního rozvoje: bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s. 2008. 73 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.

Klíčové pojmy: administrace, Evropský fond regionálního rozvoje, implementace, čerpání finančních prostředků, malé a střední podniky, Operační program Podnikání a inovace, principy, programové dokumenty, strukturální fondy.

Práce se zabývá programy sestavenými na základě programových dokumentů vládou České republiky a na základě jejichž výzev mohou malé a střední podniky překládat zpracované žádosti o finanční podpory. V regionálních programech je brán zřetel na region Jihočeského kraje.

Závěr práce je věnován shrnutí těchto možností pro malé a střední podniky s důrazem na časté chyby spojené s tvorbou projektů a s tím vyplývající možností neúspěchu předkládaných žádostí.

ABSTRACT

TANZEROVÁ, E. *Support to small and medium-sized enterprises (SMEs) with regard to the possibility of drawing financial resources from the European Regional Development Fund: Thesis.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s. 2008. 73 pages. Head of thesis Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D.

Key words: administration, European Fund of Regional Development, implementation, use of financial means, small and middle-sized enterprises, operational program Enterprise and Innovation, principles, program documents, structural funds.

The thesis deals with programs conceived on the grounds of program documents by the Government of the Czech Republic on the basis of invitations of which small and middle-sized enterprises can submit duly elaborated applications for financial supports. In the regional programs it is the South-Bohemian Region to be taken into consideration.

The conclusion of the thesis contains a summary of these possibilities for small and middle-sized enterprises emphasizing frequent mistakes in connection with the creation of projects and resulting subsequent risks of failure of the submitted applications.